

‘Het gebeurt in de klas!’

*Kadernota en werkagenda van de
Lelystadse Educatieve Agenda
2015-2018*

Maart 2015

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Stand van zaken	5
2.1 Onderwijsmonitor	5
2.2 Landelijke en lokale ontwikkelingen	7
3. Visie	8
4. De vier programmalijnen	12
4.1 De primaire ontwikkeling van het jonge kind	12
4.2 Passend onderwijs	19
4.3 Doorlopende lijn van onderwijs naar arbeidsmarkt	25
4.4. 21 ^e eeuwse vaardigheden	30
5. Onderwijshuisvesting	34
6. Communicatie	37
7. Verdeling middelen in 2015, een conclusie	38
8. Hoe verder	39
Bijlage 1 LEA 2011-2014	40
Bijlage 2 Verdieping programmalijn 3	44
Bijlage 3 Werkwijze en samenstelling programmateams	49

1 Inleiding

Aanleiding

Voor u ligt de derde Lokale Educatieve agenda (LEA). In navolging van de LEA 2007-2010 en de LEA 2011-2014 zien het College van Lelystad en de Lelystadse schoolbesturen de LEA als leidraad voor zowel de ontwikkelingen binnen het onderwijs als voor een soepele aansluiting op de arbeidsmarkt. De LEA 2015-2018 bestrijkt een nieuwe beleidsperiode waarin vernieuwingen binnen het onderwijs gaan plaatsvinden.

Wat is de LEA?

De Lokale Educatieve Agenda (LEA) is in 2006 geïntroduceerd bij gemeenten en schoolbesturen als een richtinggevend instrument voor een vernieuwd lokaal onderwijsachterstandenbeleid. In de LEA werken gemeente, schoolbesturen, kinderopvanginstellingen, peuterspeelzalen en andere lokale partijen als partners samen aan het lokaal onderwijs- en jeugdbeleid. In het voorliggende document zijn de gezamenlijke ambities weergegeven. Deze ambities zijn niet alleen ingegeven door de Lelystadse situatie in het onderwijs en educatie; ook landelijke ontwikkelingen en lokaal-politieke ontwikkelingen zijn hierop van invloed geweest.

Partners

LEA 2015-2018 is tot stand gekomen in samenwerking met de Lelystadse schoolbesturen en aanverwante organisaties. Als partners in de ketensamenwerking zijn we gezamenlijk verantwoordelijk voor de onderwijsopbrengsten in de stad. Alle besturen en andere belangrijke spelers uit het onderwijsveld zijn daarom uitgenodigd hun inbreng te hebben. Met een aantal daarvan (tabel 1) is daadwerkelijk een gesprek gevoerd over de onderwerpen die zij van belang achten voor de LEA 2015-2018. Op basis van deze gesprekken is een conceptversie van de LEA gemaakt, die eind november 2014 is teruggekoppeld naar de partners in de stuurgroep Talentontwikkeling voor de Jeugd en goedgekeurd. Daarnaast is er per lijn een workshop georganiseerd, waarbij input is opgehaald voor de werkagenda voor 2015. Aan de hand van de input en feedback uit deze bijeenkomsten is uiteindelijk de definitieve LEA 2015-2018 vastgesteld.

Onderwijs	Stichting SchOOL, SCPO, SKO, Stichting NOOR, Groenhorst College, SVOL, Eduvier
Vervolgonderwijs	MBO College Lelystad, Windesheim Flevoland
Aanverwante organisaties	SKL, Kubus, Bibliotheek, Icare, Sportbedrijf
Bedrijfsleven	BedrijfsKring Lelystad (BKL)

Tabel 1: Partners waarmee afzonderlijke gesprekken zijn gevoerd

LEA als werkdocument

De LEA is een werkdocument, wat betekent dat zij aangepast wordt door de looptijd (2015-2018) heen, op basis van de verschillende stappen in de beleidscyclus (plan, do, check, act). Na individuele gesprekken met partners in het onderwijsbeleid en educatie is in 2014 de conceptversie vormgegeven en vastgesteld in de Stuurgroep Talentontwikkeling van 25 maart 2015. Hierna gaan programmateams met de programmalijnen aan de slag, wat per jaar resulteert in een jaarplan en een verdeling van het beschikbare budget. Jaarlijks wordt de voortgang van de vier programmalijnen geëvalueerd. Deze monitoring is input voor de jaarplannen en wordt gebruikt als verantwoordingsdocument richting stuurgroep en gemeenteraad. In bijlage 3 staat een toelichting op de werkwijze.

Leeswijzer

In deze nota vindt u in hoofdstuk 2 de stand van zaken. Voor de Lelystadse stand van zaken hebben wij gebruik gemaakt van de meest recente onderwijsmonitor van mei 2014 en gaan we in op de landelijke en lokale ontwikke-

lingen. In hoofdstuk 3 en 4 gaan we in op de gezamenlijke visie en ambitie. De input daarvoor hebben we opgehaald uit het veld door middel van gesprekken met de partners uit het onderwijs en daarbij betrokken instanties. We willen gaan werken langs de lijn van de vier inhoudelijk belangrijkste opgaven voor de komende jaren. De onderwijshuisvesting, die bij alle vier de lijnen van belang is, bespreken we afzonderlijk in hoofdstuk 5. Hoofdstuk 6 gaat in op de communicatie met elkaar en richting samenleving. In hoofdstuk 7 trekken we een conclusie ten aanzien van de middelen en in hoofdstuk 8 geven we aan hoe we verder gaan.

2 Stand van zaken

De LEA wordt beschouwd als een effectief instrument om afspraken te maken over de inhoud en uitwerking te geven aan gezamenlijke ambities van onderwijspartners en de gemeente. De LEA 2011-2014 heeft laten zien dat een gezamenlijke agenda niet alleen ontwikkelingen op gang kan brengen, maar ook bijdraagt aan het behalen van concrete resultaten. Een uitgebreide toelichting op de behaalde resultaten is te vinden in bijlage 1.

Waar we nu staan met het onderwijs is wordt onder andere duidelijk door de Onderwijsmonitor. De Onderwijsmonitor Lelystad van mei 2014 geeft het huidige beeld van het Lelystadse onderwijs. Hiervan worden kort de relevante punten voor deze LEA besproken. Door deze uitkomsten te combineren met landelijke en lokaal-politieke ontwikkelingen, wordt het langetermijnperspectief zichtbaar wordt waar de LEA op in kan spelen.

2.1 Onderwijsmonitor

Algemeen

De onderwijsmonitor geeft aan dat de omvang van de Lelystadse jeugd in zijn totaliteit de afgelopen jaren redelijk stabiel is geweest. Voor de komende LEA-periode wordt een lichte daling verwacht, vooral in de leeftijd 4 tot 12 jaar. Daarentegen wordt een groei verwacht van het aantal kinderen in de leeftijd 13 tot 18.

Voor- en vroegschool

De voor- en vroegschoolse educatie (vve) is bestemd voor zeer jonge kinderen met een taal- of ontwikkelingsachterstand. In de Onderwijsmonitor komt naar voren dat 84% van de 412 Lelystadse vve-doelgroepkinderen een vve-programma volgt op de peuterspeelzaal. Twee jaar eerder was dat nog 62%. Het bereik in de vroegschool ligt naar schatting op 65%. Aan de randvoorwaarden voor uitvoering van het vve-programma (kaleidoscoop) wordt nog niet in alle opzichten voldaan, maar de eerste uitkomsten laten bij de doelgroepkinderen een sterke verbetering zien op de taaltoetsen.

Basisonderwijs

In het schooljaar 2013/2014 volgden 7.700 kinderen regulier basisonderwijs. De kwaliteit van het basisonderwijs is het afgelopen jaar gestegen: het aantal (zeer) zwakke basisscholen in Lelystad is de afgelopen jaren flink gedaald. Ondanks deze sterke verbetering van de kwaliteit van het basisonderwijs ligt het aandeel zwakke scholen in Lelystad nog steeds hoger dan het landelijk gemiddelde, zie tabel 3.

toezicht- arrangement	Lelystad					Nederland
	april 2010	april 2011	april 2012	april 2013	april 2014	september 2012
Basis	56%	67%	78%	76%	92%	97%
Zwak	33%	25%	16%	22%	8%	3%
zeer zwak	11%	8%	3%	0%	0%	0%
Onbekend	-	-	3%	3%	3%	0%

Tabel 3: Aantal (zeer) zwakke scholen 2010-2014 in Lelystad, in procenten

Voortgezet onderwijs

In het schooljaar 2013/2014 volgden 4.200 kinderen voortgezet onderwijs, inclusief praktijkonderwijs. Het niveau waarop in Lelystad voortgezet onderwijs wordt gevolgd, ligt over het algemeen iets lager dan gemiddeld in Neder-

land. Het aandeel leerlingen in het praktijkonderwijs en vmbo is in Lelystad groter en dat in het vwo kleiner. Opvallend hierbij is dat ruim 40% van de vo-leerlingen in Lelystad na de brugklas een ander schooltype volgt dan geadviseerd. Als gelet wordt op de doorstroom en de examenresultaten, blijft het rendement echter achter op het landelijk gemiddelde.

Middelbaar beroepsonderwijs

In 2013/2014 volgden 2.700 Lelystadse jongeren een MBO-opleiding, verspreid over het ROC Flevoland, Landstede en Deltion College. De Onderwijsmonitor laat zien dat ook het MBO in Lelystad op een iets lager niveau wordt gevolgd dan gemiddeld in Nederland. Opvallend is dat het aandeel jongeren dat een techniek gerelateerde opleiding op het MBO volgt in Lelystad beduidend lager ligt dan gemiddeld in Nederland.

Sector	Lelystad		Nederland	
	man	vrouw	man	vrouw
Agrarisch	3%	5%	6%	5%
Economie	46%	28%	36%	28%
Techniek	29%	9%	42%	10%
zorg en welzijn	18%	55%	12%	55%
intersectoraal	4%	3%	3%	2%
aantal (= 100%)	1.342	1.366	258.463	236.752

Tabel 4: Deelnemerspopulatie mbo naar sector en geslacht, 2013/2014

Speciaal onderwijs

Lelystad kent een relatief hoog aantal leerlingen met een zorgindicatie. In het schooljaar 2012/2014 bedroeg dit ruim 1.500 leerlingen, 12% van het Lelystadse leerlingenbestand. De meeste van hen nemen deel aan cluster 4 van het speciaal onderwijs of aan het leerweg ondersteunend onderwijs (LWOO). Van deze zorgleerlingen maken jongens het grootste deel uit.

Van de vertrekkende leerlingen uit het speciaal basisonderwijs vertrekt de grootste groep (48%) naar het praktijkonderwijs. Verder gaat 37% naar het voortgezet onderwijs, vertrekt 8% naar een school voor speciaal onderwijs en wisselt 6% van school. Vergeleken met de landelijke uitstroomcijfers zien we dat er landelijk minder leerlingen doorstromen naar het praktijkonderwijs (namelijk 30%), maar meer leerlingen naar het voortgezet onderwijs (45%) en speciaal onderwijs (12%).

Uitstromers uit het speciaal onderwijs in Lelystad (t/m 12 jaar) komen voor een groot deel (31%) terecht op de vso-afdeling van dezelfde school. Een kwart van de uitstromers vertrekt naar een andere vso-school, en 17% gaat naar een so-school. Bijna 20% van de vertrekkende leerlingen volgt het jaar daarop regulier onderwijs (basisonderwijs: 6%; voortgezet onderwijs 13%). Landelijk gemiddeld gaan vertrekkende so-leerlingen meer naar het speciaal basisonderwijs (7%), dan zij in Lelystad (2%).

Vanuit het voortgezet speciaal onderwijs in Lelystad gaat 56% naar het mbo. Iets meer dan een kwart gaat naar een andere vso-school en 9% komt terecht op een vo-school.

Landelijk wordt er meer gewisseld tussen vso-scholen (33%) en gaan vertrekkende vso-leerlingen meer naar het voortgezet onderwijs (14%). Landelijk gaan er daarentegen minder leerlingen naar het mbo (42%).

2.2 Landelijke en lokale ontwikkelingen

In zowel het rapport van de Onderwijsraad (2014) *'een eigentijds curriculum'* als *'een lerende economie'* van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (2013) wordt ingegaan op de vraag of het huidig onderwijs voldoende basis biedt voor de eisen die aan mensen gesteld worden in de huidige samenleving. Beide rapporten geven aan dat in de huidige samenleving zelfredzaamheid, innovatie en techniek steeds belangrijker zijn geworden en roepen op tot een heroriëntatie op het curriculum van het onderwijs. De eerste herijking van het curriculum zou speciale aandacht moeten besteden aan 21^e-eeuwse vaardigheden en een minder strikte scheiding tussen vaardigheden en cognitie.

Figuur 1: 21^e-eeuwse vaardigheden

arbeidsorganisaties goed deeltijdonderwijs tot ontwikkeling te brengen, waardoor werken en leren steeds makkelijker in elkaar overloopt.

In het coalitieakkoord 2014-2018 'Lelystad Transformeert!' sluit het nieuwe college zich aan bij de landelijke rapporten. Zij benoemt in de bijlage 'op weg met talent' expliciet het belang van kwalitatief goed onderwijs en de noodzaak van de verbinding tussen onderwijs en economie. Hierbij wordt een verbinding beoogt tussen overheid, onderwijs en bedrijfsleven. Voor het bedrijfsleven wordt specifiek de behoefte aan technisch onderwijs genoemd. Bedrijven hebben behoefte aan hoogwaardig technisch personeel en met de komst van de luchthaven en het al bestaande gebrek aan technici is dit een belangrijk speerpunt voor de langetermijnontwikkeling van de stad. In het kader van de participatiesamenleving wil de coalitie hierbij zoveel mogelijk gebruik maken van de kracht van de samenleving, waarbij de gemeente een meer stimulerende en faciliterende rol speelt.

21^e-eeuwse vaardigheden vallen in drie clusters van competenties. Ten eerste de *denkvaardigheden* zoals ICT-geletterdheid, probleemoplossend vermogen, kritisch denken en creativiteit. Ten tweede *sociale competenties* zoals samenwerking, communicatie, sociale vaardigheden en culturele sensitiviteit. Ten derde *metacognitie*, de kennis van het eigen cognitief functioneren en de vaardigheid om het eigen leren ook te kunnen sturen. Bezit van deze vaardigheden zorgt voor een meer zelfredzaam persoon met een beter begrip van zijn technische omgeving.

Daarnaast is de link met arbeidsmarkt belangrijk. De WRR pleit een leven lang leren en daarmee voor een verbinding tussen vervolgonderwijs en de regionale arbeidsmarkt. Voor het MBO zien zij een functie weggelegd als motor van de innovatie in het midden- en kleinbedrijf (MKB). Hogescholen zouden er goed aan doen om in samenwerking met

3. Visie

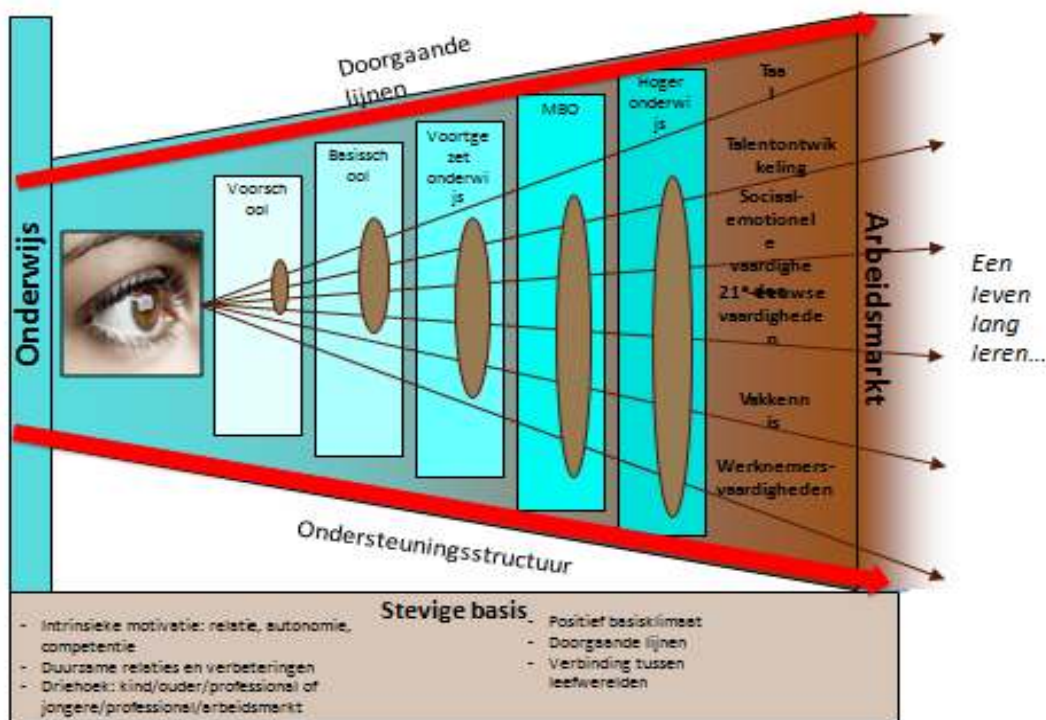
De LEA 2015-2018 bouwt voort op wat er al is gedaan en geeft daar een verdiepingsslag aan. In de LEA 2010-2014 werd de gedeelde visie op onderwijs door schoolbesturen en gemeente formuleerd:

We bieden elke leerling (m/v) de optimale kans op een succesvolle schoolloopbaan, die perspectief biedt voor zijn verdere ontwikkeling, en leidt tot een voor hem zo hoog mogelijk haalbare (start)kwalificatie op de arbeidsmarkt.

In deze LEA vullen we deze visie aan met de ambitie:

We willen dit duurzaam en vanuit een doorlopende lijn aanpakken

Deze visie werd gevisualiseerd door middel van een plaatje van een oog dat zich richt op verschillende vaardigheden, doorlopende lijnen en preventief handelen. Hier zijn de partners de afgelopen jaren succesvol mee aan de slag gegaan. Voor de nieuwe LEA hebben wij dit plaatje aangepast en uitgebreid naar de opgaven waar Lelystad anno 2015 voor staat.

Zo zijn de vaardigheden voor de arbeidsmarkt aangepast naar de inhoudelijke lijn van de LEA en is er een stevige basis onder gelegd die fungeert als een inhoudelijke meetlat (zie onder).

“Leerkracht” = professionals rond jonge kind

Visie op plannen

De LEA-middelen worden ingezet vanuit de gezamenlijke visie op onderwijs en op basis van plannen die door de onderwijspartners worden gemaakt om die gezamenlijke ambities te realiseren. De gemeente stelt per programmalijn een aantal voorwaarden aan plannen die een beroep doen op een bijdrage uit de LEA-middelen. Onderdeel van de plannen is bovendien een beschrijving van de wijze waarop evaluatie en verantwoording van de besteding van middelen plaatsvindt.

***Kindvriendelijke stad - UNICEF**

Een kindvriendelijke stad of gemeente streeft ernaar haar volledige beleid af te stemmen op de rechten van het kind. Leeds in Groot-Brittannië is een voorbeeld van een stad die hiernaar streeft. Hiervoor hebben zij op basis van de mening van duizenden kinderen in de stad 12 ‘wensen’ opgesteld; van veilig kunnen reizen tot fijne speelplaatsen tot goede baankansen. ‘Kindvriendelijk’ blijkt vaak ook gewoon ‘mensvriendelijk’ te zijn: veilige wegen om je te verplaatsen, zuivere lucht, voldoende onderwijs- en werkmogelijkheden. Een beleid afgestemd op kinderen en jongeren komt ten goede van iedereen.

De komende jaren willen we een verdiepingsslag maken door de activiteiten van de vier programmalijnen te optimaliseren. Dit doen we door een transparante aanpak richting de activiteiten:

1. Inhoudelijk meetlat: zijn de activiteiten in lijn met onze visie?
2. Monitoring op effecten: leveren de activiteiten op wat we beogen?

1. Inhoudelijke meetlat

De inhoudelijke meetlat baseren we op de brede basis gedachte van de 'kindvriendelijke stad'*. Vanuit het perspectief van een lokale educatieve agenda ziet een kindvriendelijk Lelystad er als volgt uit:

****Drie behoeften voor motivatie - Stevens**

Volgens Stevens is ieder mens van nature intrinsiek gemotiveerd om zichzelf te ontwikkelen en heeft ieder mens daarvoor een natuurlijke behoefte aan relatie, autonomie en competentie. Als in voldoende mate is voldaan aan de behoefte aan relatie ('anderen waarderen mij en willen met mij omgaan'), aan de behoefte aan autonomie ('ik kan het zelf, hoewel niet altijd alleen') en aan de behoefte aan competentie ('ik geloof en heb plezier in mijn eigen kunnen') is er welbevinden, motivatie, inzet en zin in leren. Wordt hier door opvoeders of leraren tekort aan gedaan, dan ontstaan voorspelbaar taakhoudings- en motivatieproblemen.

- We werken vanuit een **positieve grondhouding** met kinderen, ouders en professionals aan de ontwikkeling van het kind.
 - We spreken de **intrinsieke motivatie** van kinderen, ouders en professionals aan ten bate van de ontwikkeling van het kind. We werken met de natuurlijke behoefte aan **relatie, autonomie en competentie**** van het kind om deze motivatie aan te spreken.
 - We willen een **duurzame relatie** met elkaar aangaan en een **duurzame verbetering** tot stand brengen. De samenwerking komt voort uit inhoudelijke binding en een gezamenlijk doel, financiën zijn ondersteunend. De cirkel van Sinek*** is een leidraad voor ons proces.
 - **Doorgaande lijnen**, niet alleen op schakelmomenten maar in verbinding in een positief basisklimaat tussen voorzieningen. Eenheid in taal is zowel een resultaat als een voorwaarde.
 - Een **verbinding tussen de leefwerelden** van kinderen: onderwijs, thuis en vrije tijd. Kinderen zijn niet alleen leerling maar ook kind of jongere.
- We zetten in op het ondersteunen van de ontwikkeling een **brede groep kinderen** en jongeren die het met net wat extra ondersteuning kunnen redden in de maatschappij.
 - We investeren in de **driehoek** van kind/ouders/professional en voor jongeren in de driehoek jonge(gezin)/professional/arbeidsmarkt. De professional is hierbij iedereen die vanuit zijn beroep met jongeren werkt. We willen investeren in de verbinding tussen deze partijen om effectief te werken.
 - We stimuleren samenwerking tussen het onderwijs en het bedrijfsleven. Contentrijk (beroeps)onderwijs speelt in op de economische kansen in de regio.

Om het bovenstaande vorm te geven is meer nodig dan de doorontwikkeling van de samenwerking; het gaat om hoe we elkaar en kinderen zien en hoe we met elkaar en onze doelgroep omgaan.

2. Monitoren van effecten

De middelen vanuit de LEA zijn een vliegwiel waarmee we structurele verandering in al lopende processen willen realiseren. Dit vraagt monitoring die gericht op outcome en resultaat in plaats output. Deze ambitie willen we bewerkstellingen door een combinatie van onderzoek, praktijkervaring en het zoeken van verbinding:

- In samenwerking met hogeschool Windesheim Flevoland en andere hogescholen en/of universiteiten

*****De gouden cirkel – Sinek**

Waarom zijn sommige initiatieven wel succesvol en anderen niet? In zijn model 'De gouden cirkel' gaat Sinek uit van drie niveaus waarop mensen opereren: wat je doet, hoe je het doet en waarom je het doet. Zijn stelling is dat meestal de derde vraag onderbelicht blijft en daarmee écht succes uitblijft. Je raakt mensen alleen als je de waarom-vraag kunt beantwoorden en dat antwoord overeenkomt met het geloof van de mensen waarmee je samenwerkt en de doelgroep die je wilt bereiken. Bij 'waarom' draait het om je 'purpose': waar doe je het voor? Waarom zit je hier bij elkaar? Pas als het duidelijk is waarom je iets doet, kunnen mensen erin geloven.

ten we onderzoek doen naar de outcome van onze inspanningen. Een evidence –based practice of practice-based evidence maakt het mogelijk meer inzicht te krijgen in de de werkzame factoren van de activiteiten.

- Partners in het veld zijn daarbij cruciaal door hun deskundigheid en praktijkervaring voor Lelystad. Hun rol is om in het proces hun deskundigheid in te zetten, verbinding te zoeken met andere partners en het proces mede te regisseren.
- De rol van de gemeente hierbij is procesmatig: zij verbindt, faciliteert en mede regisseert het proces tussen de partners.

De gezamenlijke ambitie

Als partners van de LEA is het onze taak om kinderen zo goed mogelijk voor te bereiden op hun volwassen leven. In dat kader streven we in Lelystad naar een leerklimaat, in de klas en in de school, die passende uitdaging en ondersteuning biedt voor alle kinderen van 3 tot 23 jaar. Omdat ouders en leerkrachten hierbij een centrale rol vervullen, is de ondersteuningsbehoefte van zowel kinderen/ouders als leerkrachten leidend. In de periode die voor ons ligt willen we vanuit dit streven met elkaar de kwaliteit van het onderwijs, inclusief voorschool, verder versterken. Omdat de klas de plek is waar de uiteindelijke kwaliteit gecreëerd wordt is dit ook de plek waarop de LEA-partners zich de komende jaren willen richten. Hieruit vloeit ook het motto van de LEA voort: 'het gebeurt in de klas!' Daarnaast moeten we uiteraard de link met de arbeidsmarkt niet uit het oog verliezen. Een duurzame verbetering van de kwaliteit van het onderwijs zien wij in de verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt en onze partners daarin.

Om de juiste ondersteuning en uitdaging te kunnen bieden in de klas is soms iets extra's nodig. Om op een duurzame wijze de kwaliteit van het onderwijs te versterken willen we de ouders en leerkracht hierbij een centrale rol geven. Dit vraagt een samenwerking vanuit gelijkwaardigheid en vertrouwen hebben in de eigen verantwoordelijkheid en die van de ander. De eigen kracht van de ouders willen we in dit kader zoveel mogelijk benutten en versterken.

De partners van de LEA zien elkaar in deze ambitie als aanvullend en willen investeren in versterken van de duurzame relatie. Daarbij realiseren we ons dat we samen bouwen met minder middelen. Door in plaats van 'zorgen voor' aan 'zorgen dat' te werken willen we invulling geven aan 'in de klas gebeurt het!'

De ambitie is onderverdeeld in vier thema's, de programmalijnen:

1. De primaire ontwikkeling van het jonge kind
2. Passend onderwijs en transitie jeugdzorg
3. Doorlopende lijn van onderwijs naar arbeidsmarkt
4. 21^e-eeuwse vaardigheden

De uitwerking van de genoemde programmalijnen zal aan de hand van ambities, uitgangspunten en doelstellingen gebeuren. Per programmalijn wordt vervolgens een werkagenda voor 2015 benoemd.

Financiële ambitie

Zoals gezegd willen we dat de activiteiten die in het kader van de LEA worden ontwikkeld bijdragen aan een duurzame verbetering. Bij de bekostiging van activiteiten uit de incidentele LEA-middelen zal daarom altijd een verbinding moeten worden gemaakt tussen deze middelen en de reguliere bekostiging vanuit onderwijs en gemeente. Er worden geen projecten betaald met LEA-geld, maar er wordt juist getracht om losse subsidies vanuit verschillende invalshoeken te verbinden.

De bekostiging van de activiteiten in de werkagenda gebeurt met middelen van:

- Het onderwijs
- De gemeente
 - Reguliere subsidies
 - LEA-middelen
- Incidentele middelen van elders

De LEA-middelen worden op basis van plannen die door de onderwijspartners zijn gemaakt ingezet. De gemeente stelt per programmalijn een aantal voorwaarden aan plannen die een beroep doen op een bijdrage uit de LEA-middelen. Onderdeel van de plannen is bovendien een beschrijving van de wijze waarop evaluatie en verantwoording van de besteding van middelen plaatsvindt.

4 De vier programmalijnen

4.1 De primaire ontwikkeling van het jonge kind

Resultaten LEA 2011-2014

In de vorige LEA zijn een vier speerpunten benoemd: kwalitatief goed onderwijs, horizontale- en verticale samenwerking (waaronder doorgaande ontwikkelingslijn) en een hoogwaardig onderwijsaanbod met een goede infrastructuur. Deze vier speerpunten werden uitgewerkt aan de hand van een zestal dossiers. Bereikte resultaten op de dossiers VVE en Brede school dienen als uitgangspunt voor de huidige werka-genda en worden kort aangehaald.

Voor VVE waren een drietal prioriteiten geformuleerd: prestatieafspraken, harmonisatie en taal voor kinderen uit het buitenland. Er zijn voor VVE zijn prestatieafspraken gemaakt op basis van een gezamen-lijke ambitie. De voorzichtige conclusie werd getrokken dat “we een eind op streek zijn met het behalen van gemaakte afspraken”. Het bereik van VVE is gestegen naar ruim 80%, er zijn sluitende afspraken gemaakt tussen het consultatiebureau en de peuterspeelzaal, het taalniveau van de leidsters is verbe-terd, en er zijn extra HBO’ers ingezet in de peuterspeelzalen ter versterking van het aanbod. In de kader-nota is aangegeven dat het belangrijk is dat ouders door de school worden betrokken als gesprekspart-ner over schoolbeleid, maar ook over de ontwikkeling van de leerling. Dit hebben de schoolbesturen voor belangrijke mate zelf opgepakt. In mei 2014 heeft de Inspectie van het Onderwijs de kwaliteit van VVE in Lelystad beoordeeld en als enige verbeterpunt “ouders” aangegeven. Om deze reden wordt in de huidige LEA stevig ingezet op “ouderbetrokkenheid”.

De ouderbijdrage voor peuterspeelzaalwerk is in twee stappen verhoogd in de richting van de ouderbij- drage voor de kinderopvang. Dit past in het idee van harmonisatie en werkt toe naar één voorschoolse voorziening voor alle kinderen. Over verdere harmonisatie is landelijk veel discussie. De minister heeft laten weten dat hij van plan is met ingang van 2016 geen onderscheid meer te willen maken in de finan- cierung kinderopvang en peuterspeelzaalwerk. De financiering hiervan moet worden opgebracht vanuit het gemeentefonds. De gemeente blijft dan alleen nog verantwoordelijk voor degenen zonder werk. De VNG is echter van mening dat de gemeenten verantwoordelijk moeten worden voor alle voorschoolse voorzieningen en dat ieder recht moet krijgen op 2 dagdelen per week, aangevuld met 2 dagdelen voor kinderen met een taalachterstand. De discussie hierover loopt nog. Voor de zomer 2015 wordt de nieu- we regelgeving verwacht.

Een van de prioriteiten was taal voor kinderen uit het buitenland met als doel een stedelijke opvang- structuur voor neveninstromers. Stichting SchOOL heeft onderzoek laten doen naar de omvang van het aantal nieuwkomers, en de mogelijke opties voor een Lelystadse oplossing en heeft inmiddels geleid tot stedelijke structurele opvang van deze leerlingen in “de Taalklas” op de Poolster.

In ‘brede’ scholen, wordt naast de reguliere onderwijs werkzaamheden binnen schooltijd actief met andere instellingen samengewerkt om ook buiten schooltijd tot een interessant aanbod te komen, ge- richt op de talentontwikkeling van kinderen. De scholen voeren vanaf december 2013 nadrukkelijker de regie op de uitvoering. Stichting School heeft dit actief opgepakt onder de naam School in Verbinding, waar de andere schoolbesturen bij hebben aangehaakt.

Daarnaast zijn afspraken gemaakt over de uitgangspunten bij de vorming van IKC's. De schoolbesturen hebben gezamenlijk benoemd wat zij met elkaar onder een IKC verstaan. De schoolbesturen ontwikkelen op eigen kracht hun eigen (brede) scholen door tot IKC's. Hiervan zijn Warande, Regenboog, Atolplaza, een aantal voorbeelden. Ook de MFA Zuiderzeewijk is in potentie hiervan een voorbeeld.

Ambitie

Onze ambitie is om kinderen zonder achterstand in te laten stromen in groep 3, om hen de hoogst mogelijke kans te beiden op een succesvolle schoolloopbaan. We focussen op het wegwerken van achterstanden bij peuters en kleuters – waarbij taal de hoogste prioriteit heeft - en het bieden van kwalitatief goed onderwijs aan alle kinderen. We zetten extra in op de doelgroep VVE peuters en kleuters. Hiervoor zijn prestatieafspraken met het Rijk en met onze onderwijs- en schilpartners gemaakt die binnen de VVE periode (tot 2016) gerealiseerd moeten zijn.

Hiervoor worden middelen uit Armoedebeleid en Brede School ingezet.

Uitgangspunten

Om de gezamenlijke ambitie van onderwijs, schilpartners en gemeente te realiseren is het noodzakelijk om vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid nauw samen te werken. Daarnaast hebben ouders een belangrijke rol bij de ontwikkeling van hun kinderen. Ouderbetrokkenheid en een gezamenlijke visie daarop is daarom een essentieel onderdeel van onze inspanningen.

VVE

De ambitie is om alle vve-doelgroepkinderen te bereiken en hen zonder taalachterstand naar groep 3 te laten doorstromen. Om dit te bereiken zijn er prestatieafspraken gemaakt, waarvan een aantal nog verder ingevuld kunnen worden. Voor VVE hanteren wij daarom de volgende uitgangspunten:

Achterstanden moeten zo vroeg mogelijk in het leven van het jonge kind worden weggewerkt;

De ondersteuningsbehoefte van kinderen en hun ouders/verzorgers en groepsleiders is leidend;

Een goede thuissituatie is onontbeerlijk voor de leerprestaties van het kind. Ouders en verzorgers zijn daarvoor primair verantwoordelijk en worden daarom zo veel mogelijk betrokken bij de ontwikkeling van hun jonge kind;

De kwaliteit van het vve-programma wordt gecreëerd in de groep;

Samenwerking tussen partners leidt tot een betere kwaliteit van het programma, betere ondersteuning voor het kind.

Een goede overgang van voorschool naar basisonderwijs bevordert de doorlopende leerlijn en moet daarom zijn gegarandeerd.

Brede School

Met de gemeentebegroting voor 2015 ligt er een pittige opdracht voor Brede School: 40% bezuinigen op de combinatiefuncties en 50% op het activiteitenbudget. Daarnaast is op de combinatiefunctie 'cultuur' volledig bezuinigd. Het overgebleven budget zal alleen worden ingezet op scholen met het hoogste aantal gewichtenleerlingen (de vve-scholen) voor activiteiten waaraan iedereen meedoet. Op de vve-scholen wordt veel tijd geïnvesteerd in de cognitieve ontwikkeling en blijft er weinig over voor het stimuleren van de ontwikkeling van overige talenten. Voor het realiseren van optimale ontwikkelingskansen zijn sociaal/emotionele en creatieve vaardigheden een must, zeker met het oog op onze inzet op 21^e-eeuwse vaardigheden (zie paragraaf 4.4). Voor Brede School komen we op de volgende uitgangspunten:

- De Brede School activiteiten versterken de binnenschoolse activiteiten;

- De regie is in handen van de scholen;
- Het aanbod is vraaggericht;
- Er is samenwerking tussen scholen en peuterspeelzalen.

Doelstellingen

Aan de hand van de ambities en uitgangspunten zijn de volgende doelstellingen geformuleerd:

- Lelystad heeft een goed aansluitende onderwijsketen waarbij leerkrachten en leidsters samen met de ouders zorgen voor een goede overdracht.
- Brede School activiteiten dragen, door middel van aanbod op maat, bij aan het versterken van ontwikkelingskansen van doelgroepkinderen. Met name op de sociaal/emotionele en motorische ontwikkeling.
- Daarnaast is voldaan aan alle prestatieafspraken met de VVEscholen en –peuterspeelzalen en de schilpartners
- Extra inzet op een naar doelgroep gedifferentieerde ouderbetrokkenheid en de borging daarvan door middel van een goed protocol bij de scholen en peuterspeelzalen;
- Uitkristalliseren van Integrale Kindcentra (IKC) als instrument om ambitie te realiseren.

Werkagenda 2015

Bij het opstellen van de werkagenda is gebruik gemaakt van de input vanuit het Primair Onderwijs, SKL en de schilpartners betrokken bij VVE en Brede School/School in Verbinding (SIV). Medio januari heeft een werkbijeenkomst plaatsgevonden waar ca. 40 personen vanuit scholen, kinderopvang en andere maatschappelijke organisaties hebben gesproken over waar de werkagenda voor doorgaande lijn en ouderbetrokkenheid (VVE) en Brede School/SIV uit zou moeten bestaan. Tijdens de bijeenkomst is input geleverd op de volgende thema's:

VVE:

Ouderbetrokkenheid: Leerkrachten en alle andere professioneel betrokkenen hebben een proactieve houding als het gaat om het benaderen en betrekken van ouders. Ouders werken met hen samen om de ontwikkelingskansen van het kind te optimaliseren.

Doorgaande lijn:

de voor- en vroegschool werken samen aan een aansluitende overdracht.

Brede School:

Voor de nieuwe situatie als gevolg van de begroting 2015 worden de 'uitgangspunten Brede school' opnieuw uitgewerkt en de voorwaarden voor het indienen van de plannen geformuleerd.

Het thema IKC's (ongedeelde voorzieningen met passende opvang en onderwijs voor elk kind. Hier kunnen kinderen de hele dag terecht om te spelen, te leren, te ontdekken en te ontspannen,. Hierbij is sprake van één organisatie met één aansturing, één team en één aanspreekpunt voor de ouders) is nog even buiten de discussie gehouden. Een goede eerste aanzet hiervoor is te komen tot samenwerking tussen verschillende organisaties, waarbij gewerkt wordt vanuit één gezamenlijke pedagogische en educatieve visie. Stichting SchOOl en SKL werken aan een voorstel hiervoor, dat later ook breed besproken zal worden.

De input is de dag daarop in een kleiner verband besproken en zijn de ingrediënten voor een werkagenda geformuleerd.

Ouderbetrokkenheid:

Het belang van ouderbetrokkenheid, als essentieel onderdeel bij de ontwikkeling van het kind, wordt gedeeld. De aangereikte ingrediënten voor een visie op ouderbetrokkenheid kunnen als volgt worden samengevat: ouderbetrokkenheid is een niet-vrijblijvende en gelijkwaardige samenwerking tussen ouders en school (PSZ, KO etc.) waarin vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid wordt gewerkt aan optimale ontwikkelingskansen voor het kind thuis en op school.

Vanuit de werkbijeenkomst zijn de volgende punten aangegeven:

Het is van belang om te komen tot een gezamenlijke en gedragen visie op ouderbetrokkenheid, waarop betrokken kern- en schil partners hun beleid, vastgelegd in een protocol, op ouderbetrokkenheid doelgericht (verder) ontwikkelen. Ouderbetrokkenheid wordt op deze wijze onderdeel van een stevige, gezamenlijke “basis(aanpak)”. De criteria ouderbetrokkenheid uit het programma Ouderbetrokkenheid 3.0 van het CPS zijn hierbij uitgangspunt.

Ouderbetrokkenheid werkt alleen als het gedragen wordt binnen de hele organisatie/instelling én de instellingen daaromheen. Het vraagt een handelingsgerichte werkwijze van bestuur, directies, teams en ouders. Organisaties worden op deze wijze “ouderbetrokkenheids-competent”.

Om de proactieve houding van leerkrachten/medewerkers PSZ (en andere professionals die met het jonge kind werken) bij het benaderen en betrekken van ouders te realiseren is het (verder) vergroten van “de ouderbetrokkenheids-competenties” noodzakelijk. Samenwerken en uitwisselen van kennis en kunde werkt stimulerend en verbindend. Leerkrachten /medewerkers worden op deze competenties geschoold.

Ouderbetrokkenheid vraagt om een gedifferentieerde aanpak die aansluit bij de doelgroep ouders.

Voorwaarden voor in te dienen plannen. Het plan:

- gaat uit van visie op ouderbetrokkenheid
- geeft een korte beschrijving van de doelgroep ouders
- beschrijft een gedifferentieerde aanpak, passend bij de doelgroep, om ouderbetrokkenheid te versterken
- beschrijft hoe eerder behaalde resultaten worden geborgd.
- De voor- en vroegschool stemmen hun aanpak af en zijn verantwoordelijk voor de te behalen resultaten.

Concrete acties in 2015:

Het komend begrotingsjaar zal geïnventariseerd worden welke VVEscholen ouderbetrokkenheid, volgens de criteria ouderbetrokkenheid uit het programma Ouderbetrokkenheid 3.0 van het CPS, willen oppakken. Deze aanpak past binnen de beleidsregels die de gemeenteraad voor subsidieaanvragen in het kader van VVE heeft opgesteld. Bij Stichting SchOOL is een aantal scholen hier al mee bezig en het SKO gaat beginnen met een plan van aanpak. De overige scholen die de ouderbetrokkenheid op willen pakken zullen gezamenlijk een offertes vragen. De invulling is maatwerk en vindt op het niveau van iedere school afzonderlijk plaats met daarbij de aangegeven punten vanuit de werkbijeenkomst als leidraad. Dit is inherent aan de werkwijze, die uitgaat van afspraken tussen ouders en leerkrachten (e.a. professionals) over de inhoud. Met de invoering van een werkwijze die recht doet aan de gekozen uitgangspunten wordt voldaan aan de prestatieafspraken die gelden rond ouderbetrokkenheid en educatief partnerschap in het kader van VVE.

De kosten van invoering bedragen ca. € 15.000,- per school. Deze kunnen worden bekostigd vanuit VVE.

Nr.	Actie	Bedrag	Dekking
1	Inventarisatie oppakken Ouderbetrokkenheid 3.0		
2	Deelnemers stellen plan van aanpak op voor invoering van deze methode	15.000,- per school	VVE-middelen

Doorgaande lijn:

Het wegwerken van (taal)achterstanden wordt als gezamenlijke en morele plicht ervaren. Vanuit universele waarden leren we kinderen de samenhang tussen denken, voelen en doen. Door in Lelystad de krachten te bundelen willen we werken aan een gezamenlijke stevige basis en een doorgaande lijn tot aan het HBO, zonder “thuiszitters”, waarbij de kinderen/jongeren zo maximaal als mogelijk kunnen presteren. De focus voor deze programmalijs is gericht op kinderen met een onderwijsachterstand, maar het spreekt vanzelf dat deze aanpak belangrijk is voor alle kinderen in Lelystad.

Vanuit de werkbijeenkomst zijn de volgende punten aangegeven:

- Kinderen hebben plezier in hun ontwikkeling, en worden uitgedaagd om hun talenten doelgericht te ontwikkelen. In de voor – en vroegschool wordt effectief samengewerkt om een doorgaande lijn, waarvan een warme overdracht een essentieel onderdeel is, te realiseren.
- We realiseren met elkaar een stevige brede basis (waaronder pedagogisch klimaat, didactisch aanbod, ondersteuning/zorg, overdracht, ouderbetrokkenheid).
- Er wordt doelgericht aan kwaliteitsverbetering gewerkt volgens de Plan-Do-Check/Study-Act-cyclus, waarvan het borgen van bereikte resultaten een belangrijk onderdeel is.
- Om de pedagogische driehoek waarin ouders-school/PSZ-kind samenwerken zit een schil van organisaties die deze kunnen versterken, Bijv. de Kubus, de Bibliotheek, St. Welzijn, het CJG en de Jeugd en Gezinstteams.
- Het kunnen experimenteren met meer “organische” organisatie tussen peuters en kleuters, waarbij peuters bijvoorbeeld een paar dagdelen onderwijs kunnen volgen in een kleutergroep.
- Het is van belang dat we als professionals elkaars werk kennen, dat we naast ouders staan en ze “versterken” en dat we in de hulpverlening effectief samenwerken.
- Het is noodzakelijk om te blijven investeren in scholing en daarmee in de vakbekwaamheid van de professionals rond het jonge kind. Zorg wordt uitgesproken over de onderbouwleerkrachten die onvoldoende toegerust van de opleiding afkomen om een rijke leeromgeving te kunnen realiseren.

Concrete acties in 2015:

Scholen en SKL-Kinderopvang (peuterspeelzalen en KDV's) hebben al afspraken vastgelegd in het Lelystads overdrachtsprotocol. Het bespreken van de educatieve lijn en de zorglijn maken hiervan deel uit en de ouders zijn in het gesprek betrokken. Hiermee is de doorgaande lijn ook een aanjager voor de ouderbetrokkenheid. Dit jaar zal het protocol en het gebruik ervan worden geëvalueerd en is er aandacht voor het borgen van de gemaakte afspraken. Waar nodig zal het protocol worden aangescherpt. Mogelijk

blijkt dat peuterleidsters, leerkrachten en andere professionals scholing nodig hebben om de doorgaande lijn goed in te zetten. Deze kwalitatieve behoefte kan in 2015 nog worden bekostigd vanuit de VVE-middelen.

Nr.	Actie	Bedrag	Dekking
3	Evaluatie, borging en aanscherping bestaande overdrachtsprotocol	pm	VVE-middelen
4	Scholing professionals	pm	VVE-middelen

Brede School:

Uitgangspunten:

Met de beschikbare middelen wordt door de scholen een vraaggestuurd programma, in verbinding met de wijk uitgevoerd. De school in verbinding functioneert als middelpunt van de wijk.

Het programma wordt binnenschools uitgevoerd, waarbij de onderwijstijd mag worden verlengd. Het aanbod draagt bij aan zowel een brede ontwikkeling van het kind als aan de taalontwikkeling en sluit aan bij wat er op school gebeurt. Het programma wordt opgenomen in het schoolplan, waardoor het als beleid is vastgelegd en wordt in overleg met de aanleverende partijen opgesteld. Ouders worden zoveel mogelijk betrokken bij de organisatie.

Voorwaarden voor indiening subsidieaanvragen

- iedere subsidieaanvraag gaat vergezeld van een plan
- dat uitgaat van de behoefte van de school
- waarin de doelstellingen per school/wijk zijn weergegeven
- waarbij de toeleveranciers zijn betrokken bij het ontwikkelen en het opstellen
- waarin wordt aangegeven hoe met andere partijen wordt samengewerkt
- waarin wordt aangegeven hoe alle kinderen van het brede schoolaanbod profiteren
- waarin wordt aangegeven hoe de resultaten in de zin van brede ontwikkeling van het kind zullen worden geëvalueerd.

Concrete acties in 2015:

Komend jaar zal onderzoek gedaan worden naar hoe in de context van de nieuwe financiële voorwaarden van de gemeente samengewerkt kan worden aan het goede invulling van de Brede School binnen het onderwijsveld. Dit onderzoek wordt met alle partners in het veld gedaan. De middelen hiervoor (€50.000,-) zullen worden bekostigd uit het Fonds Nieuwe Verbindingen, dat de gemeenteraad eenmalig ter beschikking heeft gesteld.

Nr.	Actie	Bedrag	Dekking
5	Onderzoek nieuwe werkwijze	50.000,-	Fonds nieuwe verbindingen

Conclusie

Voor programmalijn 1 worden de zaken opgepakt die in het kader van de prestatieafspraken VVE nog moeten worden uitgevoerd, alsmede de aanpak van Brede School. Hiervoor zijn dit jaar geen middelen uit het LEA-budget nodig. Voor de komende jaren zal opnieuw gekeken worden naar de ambities en zal

er mogelijk wel aanspraak gemaakt worden op de middelen vanuit de LEA. De huidige VVEperiode loopt tot 2016. Dan zal er een nieuwe verdeling van de rijksmiddelen zijn.

4.2 Passend onderwijs

Ambitie

We willen met elkaar een passende ondersteuning voor leerkrachten/docenten en leerlingen realiseren waardoor het positieve leerklimaat en de vaardigheden van de leerlingen om tot een succesvolle schoolloopbaan te komen versterkt worden.

Daarbij werken we aan korte, snelle en efficiënte verbinding tussen de ondersteuningsstructuur in de school en de stedelijk georganiseerde ondersteuningsstructuur.

De verantwoordelijkheid voor passend onderwijs ligt bij het onderwijs, de verantwoordelijkheid voor de jeugdhulp* ligt vanaf 2015 bij de gemeente. Het snijvlak van deze twee gebieden is een gezamenlijke opgave en is daarom een specifiek programmalijn in de LEA.

De programmalijn is een pittige opgave in Lelystad. De vereveningsopdracht van het passend onderwijs in de stad geeft een flinke taakstelling. Ook de gemeente moet in de jeugdhulp meer doen met minder. Zowel het onderwijs als de gemeente hebben dus baat bij het versterken van de basis, met goede preventieve jeugdgezondheidszorg, versterking en ondersteuning in de schoolsituatie om zo min mogelijk te hoeven inzetten op meer specialistische zorg. De gemeente en het samenwerkingsverband formuleren daarom met elkaar de ambities en de werkagenda, rekening houdend met het wettelijk kader. Hierbij worden ook de doelen en uitgangspunten vanuit de ondersteuningsplannen van de samenwerkingsverbanden meegenomen.

** Jeugdhulp betreft hierbij het brede spectrum van lichte ondersteuning tot gespecialiseerde jeugdhulp*

Uitgangspunten

In het najaar van 2013 is door het onderwijs en de gemeente een startnotitie opgesteld waarin de verbinding tussen passend onderwijs en de transitie jeugdzorg is uitgewerkt. In deze startnotitie zijn uitgangspunten naar voren gekomen die voor de verdere uitwerking van dit thema worden gehanteerd:

- Vroegtijdig ondersteunen van de eigen kracht van de jeugdigen en hun ouders;
- Kijken naar mogelijkheden, kansen en oplossingen;
- Importeren van ondersteuning;
- Integraal beoordelen van meervoudige ondersteuningsbehoeften, dicht bij de signaleringsplaats;
- Vaststellen van ondersteuningsbehoeften samen met jongeren, ouders en opvoedprofessionals;
- Snel en nabij bieden van passende ondersteuning;
- Integrale ondersteuning in/door (speciaal) onderwijs en hulpverlening in één arrangement;
- Ondersteuningsbehoefte van kind/ouders is leidend.

Op basis van de brede ambitie van de LEA en de inspraakreacties van de samenwerkingsverbanden op de beleidsnota jeugdhulp is nog een punt toegevoegd:

- Ondersteuningsbehoefte van leerkrachten en ondersteunend personeel is mede leidend.

In de LEA wordt een aanzet gemaakt voor het maken van plannen die zoveel mogelijk aansluiten bij de transitie Jeugdzorg.

Doelstellingen

Vanuit de ambities die voor deze lijn zijn geformuleerd hebben we de volgende doelstellingen geformuleerd:

- Versterken van het positieve klimaat in de klas en de groep waardoor de instroom naar individuele en/of specialistische voorzieningen verminderd kan worden;
- Versterken van de samenwerking tussen onderwijs en ondersteuning en zorg waardoor er sneller en efficiënter gehandeld kan worden;

- Oplossingsgericht en handelingsgericht werken worden door onderwijs en jeugdhulp in samenhang vormgegeven;
- Kijken naar kansen en mogelijkheden om de overlap in het grijze gebied tussen jeugdhulp en onderwijs efficiënter in te richten.
- Bevordering van eenheid in taal binnen en tussen onderwijs en jeugdhulp/ondersteuning

Werkagenda 2015

Voorschool en BSO

Met SKL en de betrokken partners is het volgende punt geagendeerd:

- In het oude stelstel kenden we in Lelystad (deeltijd)dagbehandeling (oorspronkelijk geïndiceerde jeugdzorg) op een aparte locatie. We willen een arrangement ontwikkelen in een meer flexibele vorm van ondersteuning in de reguliere voorschoolse zetting of buitenschoolse opvang. Hiermee werken we aan een continuüm van specialistische dagbehandeling naar een 'plus' in de reguliere voorschoolse en naschoolse voorziening. Kinderen hoeven dan minder lang in de gespecialiseerde voorziening te verblijven en kunnen in de reguliere voorziening zich voorbereiden op regulier onderwijs. We ontwikkelen dit in lijn met Sterk in de Klas in het basisonderwijs.

Uitwerking: SKL gaat samen met de betrokken partners een plan opstellen om tot een ontwikkeling van dit arrangement te komen waarbij de uitgangspunten hetzelfde zijn als bij Sterk in de Klas:

- versterken van de reguliere setting zodat kinderen met extra ondersteuningsbehoefte hier gebruik van kunnen maken;
- werken vanuit de driehoek: kind, ouders, professional in de opvang;
- aansluiting met onderwijs: een doorlopende lijn van de voorschool naar basisschool en een verbinding tussen de BSO en de basisschool;
- vermindering van aanspraak op specialistische en intensieve jeugdhulp;
- een bijdrage leveren aan realisatie van de vereveningsopdracht van het primair onderwijs in het kader van Passend Onderwijs.

Dit plan is eind maart 2015 gereed. Het maakt tevens een verbinding met lijn 1: de ontwikkeling van het jonge kind.

Nr.	Actie	Bedrag	Dekking
1	Opstellen en uitvoeren plan van arrangement Sterk in de Opvang. <i>Trekkers: SKL en Vitree</i>	±2,5 fte p.m.	Jeugdhulp 2015 Transitie fonds
2	Het versterken van het positief basisklimaat in relatie tot ouderbetrokkenheid in de voorschoolse en naschoolse voorziening, ten behoeve van realisatie doelstelling A.	p.m.	Transitie fonds

Primair Onderwijs

Vanuit het samenwerkingsverband primair onderwijs zijn de volgende drie punten geagendeerd: Versterken van het (integraal multidisciplinair) netwerk op school met oog voor het kind/leerling vraagstuk. Hierbij is cumulatie van gezinsproblematiek een nadrukkelijke aandachtspunt op een paar scholen. Hier komt ook het versterken van de basis op de scholen aan de orde (denk aan bijvoorbeeld de CJG-consulent, de medewerker van Sterk in de Klas op sommige scholen, intensieve verbinding met het JGT op casusniveau, zodat de driehoek ouders, school, kind versterkt wordt, bij maar ook verdere professionalisering). Het versterken van de basisondersteuning op scholen gaan we zo breed mogelijk zien, met als uitgangspunt het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen.

Nr.	Actie	Bedrag	Dekking
1	Samen met de CJG-partners (in dit geval GGD, MDF en sa-	€ 40.000	LEA 2015

	menwerkingsverband) evalueren wat er al is en welke deskundigheid en preventieve maatregelen nog ontbreken in de basisondersteuning, mogelijk met gebruik van pilots. De gewenste functie van het ondersteuningsnetwerk op de scholen en helderheid over verantwoordelijkheden en financiën zullen hierbij een centrale rol spelen. <i>Trekker: samenwerkingsverband PO</i>	p.m.	Transitiefonds
2	Doorontwikkeling van 'Sterk in de Klas' tot een integraal onderwijszorgarrangement dat verbinding heeft met Sterk in de Opvang in een doorlopende lijn. De ondersteuningsbehoefte van het team op de school en van kinderen/ouders is hierbij leidend. <i>Trekker: in 2015 gemeente en samenwerkingsverband PO</i>	€200.000	Jeugdhulp 2015

Maken van een plan voor dyslexiezorg.

De gemeente is per 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de ernstige enkelvoudige dyslexiezorg. We willen komen tot een integrale aanpak van de dyslexie begeleiding op de scholen en de ernstige enkelvoudige dyslexiezorg (EED). Daarbij streven we naar een doorlopende lijn van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs.

Nr.	Actie	Bedrag	Dekking
3	Opstellen van een plan voor een integrale aanpak van dyslexiebegeleiding op scholen en behandeling van EED <i>Trekker: samenwerkingsverband PO en gemeente</i>	€5.000	LEA 2015

Ontwikkeling van één plan van aanpak (onderwijszorgarrangement) voor kinderen die een ondersteuningsbehoefte hebben die integraal vanuit de zorg en onderwijs ingericht moeten worden. We willen de procedure en proces dan ook combineren tot onderwijszorgarrangement daar waar er een extra ondersteuningsvraag voor zowel het onderwijs als de thuissituatie is. Het betreft hierbij de zeer specialistische jeugdhulp.

Nr.	Actie	Bedrag	Dekking
4	Samenwerking tussen het onderwijsloket van het samenwerkingsverband en het JGT versterken voor een de genoemde doelgroep. Indien het een kind betreft dat onderwijs krijgt vanuit een school voor (speciaal) onderwijs zoeken we met elkaar naar een werkwijze waarbij de driehoek kind/ouder, school en jeugdhulp/jeugd GGZ nog verder versterkt kan worden. We investeren in het uitlijnen van een handelingsgericht en oplossingsgericht arrangeren. Resultaat is een werkwijze om te komen tot maatwerk afspraken. <i>Trekker: Gemeente en Samenwerkingsverband Primair Onderwijs</i>	€2.500	LEA 2015 Samenwerkingsverband

Voortgezet Onderwijs

Vanuit het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs zijn de volgende vijf punten geagendeerd: Het versterken van de basisondersteuning in de reguliere VO-scholen zodat zoveel mogelijk kinderen aan het regulier voortgezet onderwijs deelnemen. Er is op de reguliere VO-scholen een eenduidige ondersteuningsstructuur waarbij men:

- Planmatig handelt;

- Een warme overdracht bij de overgang van primair naar voortgezet onderwijs. Hierbij moet jeugdhulp eventueel als derde partij ingezet worden. Afhankelijk de leerling kan dit om preventieve of meer specialistische hulp gaan. Dit moet leiden tot stadsbrede afspraken. Het punt kan tevens ingeschoven worden in de aanpak 10-14 jaar, onderdeel van de werkgroep po-vo.

Nr.	Actie	Bedrag	Dekking
3	Bovenstaande doel wordt onderdeel van de aanpak 10-14. Hiervoor is een reeds een plan gemaakt. Dit plan wordt verder uitgevoerd (en mogelijke bijgesteld). <i>Trekker: Samenwerkingsverband VO</i>	N.v.t.	Reguliere inzet

- Ontwikkeling van één plan van aanpak (onderwijszorgarrangement) als er een extra ondersteuningsvraag voor zowel het onderwijs als de thuissituatie is. Het betreft hierbij zeer specialistische jeugdhulp. We willen de huidige onderwijsinfrastructuur zoveel mogelijk benutten, met mogelijkheden om onderwijs te geven op alternatieve locaties.

Nr.	Actie	Bedrag	Dekking
4	Samenwerking tussen het samenwerkingsverband en de Jeugd&Gezinsteam versterken voor de genoemde doelgroep. Indien het een kind betreft dat onderwijs krijgt vanuit een school voor (speciaal) onderwijs zoeken we met elkaar naar een werkwijze waarbij de driehoek kind/ouder, school en jeugdhulp/Jeugd GGZ nog verder versterkt kan worden. We investeren in het uitlijnen van een handelingsgericht en oplossingsgericht arrangeren.. Resultaat is een werkwijze om te komen tot maatwerk afspraken. <i>Trekker: Gemeente en Samenwerkingsverband VO</i>	€2.500	LEA 2015 Samenwerkingsverband

Ontwikkeling van een helder uitstroombesluit voor leerlingen van 16 jaar en ouder die zich voorbereiden op hun uitstroom na school en niet in staat zijn volledig aan een vorm van arbeid deel te nemen.

Nr.	Actie	Bedrag	Dekking
5	Vanuit de gemeente wordt initiatief genomen om na een voorlichting over de participatiewet met een expertgroep de routing (procedures) door te lopen en met elkaar te zoeken naar slimme verbindingen en mogelijke nieuwe arrangementen. Met name voor de groep jongeren die vanuit het speciaal voortgezet onderwijs, entree 1 MBO en praktijk onderwijs een vervolg stap maken is deze opgave relevant. Zij zullen nadrukkelijk partner zijn bij de expertgroep en het vervolg. Dit zal een brede expertgroep zijn met verbinding naar participatie en WMO. In deze expertmeeting wordt de verbinding gemaakt met de ketensamenwerking kwetsbare jongeren (KKJ). Vanuit het KKJ realiseren we een matchpoint met daaronder een expertgroep die bepaald waar de jongere het best tot zijn recht komt in onderwijs of arbeid. Daarnaast wordt Arbeidsleren opgezet voor de kwetsbare jongeren die niet meer verder kunnen in onderwijs, maar stap naar arbeid niet zelfstandig kunnen	n.v.t	Reguliere inzet Mogelijk later transitiefonds KKJ

maken. Hierbij leggen we een verbinding met programma-
lijn 3 van de LEA (onderwijs-arbeidsmarkt)

MBO

Vanuit het MBO College Lelystad is het volgende punt geagendeerd:

Een soepele overgang voor leerlingen uit het regulier voortgezet onderwijs naar het MBO College Lelystad die extra ondersteuning krijgen op het VO (en nodig hebben op het MBO). Het betreft hierbij o.a. een doorlopende lijn. In de begeleiding van de jongeren op het MBO wordt gebruik gemaakt van de expertise van het speciaal onderwijs direct in de basis. Het komende jaar monitoren we deze inzet en evalueren we dit.

Nr.	Actie	Bedrag	Dekking
1	Samenwerking tussen het samenwerkingsverband VO, de schoolbesturen VO en het MBO College voor de genoemde doelgroep. <i>Trekker: VOMBO overleg</i>	n.v.t	Reguliere inzet

Het MBO college investeert in versterking van het positief basis klimaat door diverse activiteiten. In 2015 worden de effecten van deze investeringen gevolgd. Voor 2016 zal er een aanbeveling komen.

Nr.	Actie	Bedrag	Dekking
2	Volgen en evalueren van ingezette koers ten behoeve van versterken van het positief klimaat in de school. <i>Trekker: MBO College Lelystad</i>	n.v.t	Reguliere inzet

Communicatie

In de werkagenda zijn concrete doelstellingen benoemd die met een beperkte groep mensen worden ontwikkeld. Om de brede groep professionals mee te nemen in de geschetste ontwikkelingen zullen er netwerk bijeenkomsten worden georganiseerd. Deze zullen zo veel mogelijk worden georganiseerd in aansluiting op bestaande (overleg)structuren.

Nr.	Actie	Bedrag	Dekking
1	Organiseren van netwerkbijeenkomsten ten behoeve van de brede groep professionals in Lelystad op het gebied van onderwijs en jeugdhulp <i>Trekker: programmeerteam LEA lijn 2 in opdracht van BOPO</i>	€10.000	LEA 2015

Voorwaarden

Voor alle plannen die in deze werkagenda zijn genoemd gelden de volgende voorwaarden:

- Inzicht in cofinanciering;
- Aanvragen komen vanuit of zijn afgestemd met het samenwerkingsverband;
- Activiteiten zijn gericht op onderlinge samenwerking;
- Activiteiten versterken de reguliere omgeving zodat kinderen en jongeren met extra ondersteuningsbehoefte hier gebruik van kunnen maken;
- Activiteiten werken vanuit de driehoek: kind, ouders, professional;
- Activiteiten dragen indirect of direct bij aan een doorlopende lijn in de onderwijs carrière;
- Activiteiten dragen bij aan de vermindering van aanspraak op specialistische en intensieve jeugdhulp
- Activiteiten leveren van een bijdrage aan realisatie van de vereveningsopdracht het onderwijs

4.3 Doorlopende lijn van onderwijs naar arbeidsmarkt

Resultaten LEA 2011-2014

De vorige LEA kende vier speerpunten, nl. kwalitatief goed onderwijs, horizontale- en verticale samenwerking (waaronder doorgaande ontwikkelingslijn) en een hoogwaardig onderwijsaanbod met een goede infrastructuur. Deze vier speerpunten werden uitgewerkt aan de hand van een zestal dossiers. Bereikte resultaten op de dossier doorgaande lijn VMBO-MBO-HBO-arbeidsmarkt dienen als uitgangspunt voor de huidige werkagenda en worden kort aangehaald.

De samenwerking tussen het VMBO en MBO begint vorm te krijgen, mede in de vorm van een Technocampus en het Vakcollege. Tevens wordt het Technocampus Lelystad een leer- en ontdekcentrum voor jongeren die nog moeten kiezen voor een beroepsrichting. Voor Lelystad Airport zijn plannen opgesteld voor een Technocampus Lelystad Airport. Daarin wordt gewerkt aan opleidingsfaciliteiten, opleidingen en rekrutering van personeel ten behoeve van het onderhoud en reparatiebedrijven, de MRO sector, die zich steeds meer op de luchthaven vestigen.

Het MBO college Lelystad heeft het college4leadership uitgevoerd, waarbij leerlingen in “MBO niveau IV aan de hand van elementen uit de topsport (doelen zetten, hard werken, focus etc.) beter in staat zijn hun opleiding af te ronden, zodat meer jongeren succesvol de overstap naar het HBO zullen zetten. Daarnaast wordt het regionale onderwijsplan van Compoworld uitgevoerd. MBO college werkt aan een opleidingsaanbod composietonderwijs en mechanical engineering op niveau IV. Ook wordt een Compo-center opgezet.

Om uitvoering te geven aan de ontwikkeling van HBO in Lelystad is een plan van aanpak opgesteld, met onder meer het opzetten van een lectoraat Watermanagement en het realiseren van twee minor’s Leadership en Composieten. Hierbij wordt ook de doorgaande lijn van MBO naar HBO meegenomen. Windesheim heeft de minor Watermanagement in 2013 overgeheveld van Zwolle naar Lelystad. Een internationale groep studenten volgt deze minor. Deze minor is de eerste stap naar een breder aanbod Watermanagementopleidingen dat Windesheim Flevoland i.s.m. de “waterinstellingen”, in de stad gaat ontwikkelen. Wat betreft de comakerships zijn in 2013 bij 40 bedrijven en instellingen in totaal 69 comakerships in de stad gerealiseerd.

Er is extra ingezet op het promoten van techniekonderwijs vanwege een verwacht landelijk tekort van 170.000 mensen in de techniek vanaf 2015. Dit gebeurt vanuit promotie activiteiten van het Vakcollege en Technocentrum gericht op leerlingen van het primair onderwijs. En daarnaast wordt vanuit het MBO College Lelystad ingezet om met een Techniekdag voor leerlingen uit het PO/VO techniek extra te promoten. Voor Flevoland is een gezamenlijke uitvoeringsagenda opgesteld waarin langs drie thema’s in de periode 2013-2020 gewerkt zal worden op Techniek te bevorderen. De thema’s zijn: kiezen voor techniek, leren in de techniek en werken in de techniek. De samenwerking tussen bedrijfsleven en onderwijsinstellingen in de stad begint tot ontwikkeling te komen. Er is echter nog een uitdagend traject te gaan om de werelden van beroepsonderwijs en bedrijfsleven meer met elkaar te verknopen.

Ambitie:

We realiseren een doorlopende lijn van onderwijs naar arbeidsmarkt door een passend onderwijsaanbod voor jongeren tot 27 jaar, zodat deze jongeren als gemotiveerde en adequaat opgeleide

werknemers met een (start)kwalificatie uitstromen naar de arbeidsmarkt. Onze focus ligt op de aansluiting VO/MBO/HBO-arbeidsmarkt. In het Primair Onderwijs wordt, als “toeleverancier” voor het Voortgezet Onderwijs, belangrijk voorbereidend werk verricht om deze ambitie te realiseren. Het beroepsonderwijs faciliteert een leven lang leren.

Voor de kwetsbare jongeren c.q. de jongeren die geen startkwalificatie (kunnen) behalen ontwikkelen we een maatwerkeraanpak om hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten.

Om deze sluitende aanpak met een passend aanbod te realiseren is een gezamenlijke verantwoordelijkheid noodzakelijk van de drie partners: Onderwijs, Ondernemers (Bedrijfsleven) en Overheid. Door de beleidslijnen arbeidsmarkt- en onderwijs op een integrale manier te verbinden willen deze drie partners de geformuleerde ambitie realiseren. Feitelijk gaat het om het vraagstuk van het consolideren/versterken van de effectiviteit van schoolloopbanen gemeten aan de mate waarin jongeren een plek verwerven op de (lokale) arbeidsmarkt.

Dit vraagstuk kent verschillende groepen stakeholders, ieder met een eigen belang:

Leerlingen en hun ouders hebben belang bij een aantrekkelijk en relevant onderwijsaanbod en effectief onderwijs, zo nodig op maat.

Het Onderwijs heeft belang bij het aanbieden van een kwalitatief hoog onderwijsaanbod zodat leerlingen zich kunnen ontwikkelen naar volwaardig participerende burgers op de arbeidsmarkt en/of in de samenleving. Onderwijs zien we hierbij als middel en geen doel op zich.

Werkgevers hebben gemotiveerde en adequaat opgeleide werknemers nodig.

Voor de gemeente (en de regio) is een goede gekwalificeerde en zelfredzame beroepsbevolking essentieel voor de economisch kracht in de stad.¹ Er ligt een gezamenlijke opgave de talenten in de stad optimaal tot wasdom te laten komen.

Het opleiden, kwalificeren van de toekomstige beroepsbevolking is primair de verantwoordelijkheid van het onderwijs. In deze tijd vraagt dat, naast theoretische-, communicatieve- en sociale vaardigheden en (vak)kennis, ook steeds meer training van zgn. ‘werknemersvaardigheden’, zoals bijvoorbeeld ‘op tijd komen’ en ‘verantwoordelijkheid nemen’.

In een dynamische economie leiden onderwijsinstellingen ook mensen op voor beroepen die er nog niet zijn. Nieuwe vormen van samenwerking, cocreatie tussen bedrijfsleven en onderwijs zijn nodig om het (beroeps)onderwijs innovatief, actueel en toegesneden op de vraag van werkgevers en arbeidsmarkt te brengen. Deze samenwerking behoeft een gestructureerde aanpak, zowel gericht op het gezamenlijk ontwikkelen van onderwijs en effectief gebruik van state of the art infrastructuur .

Onderwijsgeevenden op alle niveaus spannen zich dagelijks in om de talenten van leerlingen tot ontwikkeling te brengen, waarbij elk niveau een onmisbare schakel in de keten van onderwijs naar arbeidsmarkt is.

De onderwijsketen is feitelijk een samenhangend op elkaar voortbouwend netwerk van onderwijs, gericht op het optimaal benutten van het menselijk kapitaal. De (warme)overdracht van de ene naar de

¹ In de Economische Verkenningen MRA (Metropool Regio Amsterdam wordt gesignaleerd dat het opleidingsniveau van de beroepsbevolking in Almere en Lelystad relatief laag is. Er wordt gesignaleerd dat lager opgeleiden moeite hebben (nieuw) werk te vinden. “Er bestaat daarom een risico van langdurige werkloosheid in Almere Lelystad” .

andere onderwijsvorm is een essentieel instrument in het realiseren van een effectieve doorlopende lijn van onderwijs naar arbeidsmarkt.

De LEA is het instrument waarmee gemeente, de diverse onderwijsinstellingen en ondernemers (o.a. via de Bedrijfskring Lelystad) in gesprek zijn over het onderwijsaanbod, vraagarticulatie, professionalisering van docenten, het versterken van de kwaliteit van het onderwijs en de effectiviteit van de schoolloopbaan.

Onderwijs en gemeente komen elkaar heel concreet tegen als het gaat om naleven van de leerplicht en het voorkomen van voortijdig schoolverlaten. De politiek en de wetgever leggen het onderwijs resultaatverplichtingen op om voortijdig schoolverlaten (V.S.V.) te beperken. De gemeente monitort via leerplicht/RMC en ondersteunt de onderwijsinstellingen bij het realiseren van hun doelstellingen met betrekking tot V.S.V. Daarnaast komen gemeente en onderwijs elkaar steeds vaker tegen in het kader van ontwikkeling en participatie; het volgen van onderwijs voor het verbeteren van de arbeidsmarktpositie staat centraal in gemeentelijk beleid.

Het VO van de SVOL beraadt zich momenteel over de toekomst van het onderwijs dat zij in Lelystad, verzorgen. De Contourennota SVOL is een belangrijk richtinggevend document voor de verdere ontwikkeling van het beroepsonderwijs in Lelystad. Het VO(SVOL) en MBO(Lelystad) zijn met elkaar in gesprek over de doorlopende leerlijn en het aanbieden van arbeidsmarktrelevante opleidingen. In het kader van de nieuwe SVOL-plannen wil Het VO daarin graag van het MBO leren om beter aan te sluiten bij elkaar.

Uitgangspunten

Om onze ambitie te kunnen realiseren zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd. Vanuit deze uitgangspunten, die zichtbaar zijn in ons professionele handelen, werken we met jongeren. Deze uitgangspunten zijn:

- Iedere jongere heeft recht op (passend) onderwijs.
- We investeren in persoonlijk contact en vertrouwen.
- De ambitie van de jongere is ons vertrekpunt.
- De jongere heeft verantwoordelijkheid voor de eigen ontwikkeling.
- We werken vanuit oprechte interesse in de jongere en stimuleren eigen initiatief.
- We kijken naar de persoon, niet naar het systeem, en leveren naast een groepsgewijze ook individueel maatwerk.
- We realiseren geen uitval, maar bijval.
- We werken samen vanuit vertrouwen, zijn bereid om over ons eigen speelveld heen te kijken en voelen ons gezamenlijk verantwoordelijk.
- We werken vanuit eigenaarschap in een gezamenlijk netwerk.
- We zorgen voor een (warme) overdracht van PO naar VO en van VO naar MBO.
- We investeren in het (verder) ontwikkelen van onze professionele competenties.

Doelstellingen

Vanuit deze uitgangspunten hebben we onderstaande doelstellingen geformuleerd:

- We appelleren aan de vitaliteit van jonge werknemers in spé, aan de betrokkenheid van ouders en samenleving, aan de verantwoordelijkheid van onderwijs en overheid, aan de creativiteit van werkgevers.
- We passen scholingstrajecten aan op de vraag vanuit de arbeidsmarkt.
- We zorgen voor versterking van brede basisprofielen in het onderwijs met het oog op de optimale aansluiting met de arbeidsmarkt.
- We realiseren voldoende stageplaatsen en leer-werktrajecten voor de beroepsopleidingen in de stad.
- Elke jongere volgt een eigen pad (van socialisatie, kwalificatie en persoonlijke vorming) op weg naar kansrijke deelname aan de samenleving.
- We streven naar participatie van kwetsbare jongeren op een inclusieve arbeidsmarkt.
- We hebben blijvende aandacht voor de handhaving van leerplicht en kwalificatieplicht van jongeren en inzet op het tegengaan van voortijdig schoolverlaten.
- We realiseren voor kwetsbare jongeren (zonder startkwalificatie) een soepele en duurzame overgang van onderwijs naar arbeidsmarkt.

Werkagenda

Rond deze programmalijn is een projectteam geformeerd met vertegenwoordigers vanuit het onderwijs, bedrijfsleven en overheid. In een drietal bijeenkomsten zijn ambitie, uitgangspunten en doelstellingen geformuleerd, die de basis vormen voor de werkagenda. Deze werkagenda zal de komende periode door het programmateam verder worden uitgewerkt, waarbij de te verwachte resultaten toetsbaar worden omschreven.

- Creëren van een sterke basis: een motiverende leer- en leefomgeving.
- We verbeteren de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, door:
 - het versterken van brede basisprofielen in het onderwijs en aansluiting VO/MBO/HBO en VO/HBO/Universiteit voor een optimale aansluiting arbeidsmarkt;
 - implementatie van loopbaanoriëntatie als rode draad in het onderwijs, zodat meer jongeren bij hun opleidingskeus blijven en een arbeidsrelevante opleiding kiezen;
 - in samenwerking met bedrijfsleven, onderwijs en instellingen voldoende stageplaatsen leer-werktrajecten en docentenstages, voor de beroepsopleidingen in de stad te realiseren;
 - doorontwikkeling van Technocampus, een netwerkorganisatie van opleidingsfaciliteiten t.b.v. technisch onderwijs, waarvan VMBO scholen (SVOL), het MBO College Lelystad, verschillende (branche) opleidingsbedrijven, en mogelijk ook het HBO en individuele regionale bedrijven, gezamenlijk gebruik maken van de beschikbare technische voorzieningen (het principe facility sharing). Ook initiatieven om voortijdige schoolverlaters en werkzoekenden te ondersteunen bij (her)intreding op de scholings- en/of arbeidsmarkt kunnen gebruik maken van de aanwezige faciliteiten. Praktijkfaciliteiten en bijbehorende instructieruimten worden voor technische opleidingen in de Technocampus gebundeld;
 - het verder uitbouwen van het leer- en ontdekcentrum, binnen de Technocampus, voor jongeren die nog moeten kiezen voor een beroepsrichting;
- het versterken van de samenwerking met het bedrijfsleven en overige werkgevers, zodat op basis van vraagarticulatie en co creatie een passend (onderwijs) aanbod ontwikkeld wordt passend bij de economische kansen en mede gericht op innovatie;
- het benutten van de infrastructuur van onderwijs en bedrijfsleven.

- Realiseren van een passende aanpak voor kwetsbare jongeren in het onderwijs, door o.a. ketensamenwerking kwetsbare jongeren en Entree arbeid en andere onderwijsmaatwerk- trajecten.
- Ontwikkelen van een functionele en/of fysieke gedifferentieerde Entreeopleiding voor kwetsbare jongeren (zonder startkwalificatie) waar arbeidsgerichte begeleiding en training plaatsvindt in een zo realistisch mogelijke setting .

Voorwaarden

We gaan uit van een zorgplicht en een kwalificatieplicht en we zorgen voor warme overdrachten en hanteren hierbij het principe 'geen uitschrijving zonder inschrijving'.

We zorgen steeds voor een actuele set convenanten waarin de samenwerking tussen onderwijsinstellingen onderling en tussen onderwijs, werkgevers en bedrijfsleven wordt vastgelegd.

Voorwaarden voor in te dienen plannen

Inzicht in cofinanciering

Activiteiten zijn getoetst aan de uitgangspunten, doelstellingen en werkagenda en geven aan wanneer en op welke wijze ze geëvalueerd worden.

Middelen

Voor de lijn wordt € 60.000 gereserveerd te verdelen over drie centrale thema's:

nr	actie	bedrag	dekking
1	implementatie duurzame samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven	20.000,-	LEA
2	Loopbaanoriëntatie als rode draad in het onderwijs, zodat meer jongeren bij hun opleidingskeus blijven en een arbeidsrelevante opleiding kiezen;	20.000,-	LEA
3	Ontwikkeling van de Technocampus	20.000,-	LEA

4.4 21^e-eeuwse vaardigheden

Resultaten LEA 2011-2014

De vorige LEA kende vier speerpunten, nl. kwalitatief goed onderwijs, horizontale- en verticale samenwerking (waaronder doorgaande ontwikkelingslijn) en een hoogwaardig onderwijsaanbod met een goede infrastructuur. Deze vier speerpunten werden uitgewerkt aan de hand van zes dossiers. Het dossier 21 e eeuwse vaardigheden was nog niet opgenomen in de vorige LEA, hoewel het een duidelijke verbinding heeft met de vier speerpunten. In deze LEA bouwen we voort op de resultaten behaald op de vier speerpunten door de 21 e eeuwse vaardigheden in te zetten op professionalisering van de leerkracht, het versterken van het onderwijsprogramma, de doorgaande en ononderbroken ontwikkelingslijn om zo talentontwikkeling te stimuleren.

Het onderwijs² heeft als taak om leerlingen en studenten toe te rusten voor participatie in de samenleving. Om optimaal te zijn voorbereid op de samenleving moeten jongeren vanzelfsprekend de kernvakken, zoals taal/lezen, rekenen en wiskunde beheersen. De huidige samenleving, waarin zelfredzaamheid, innovatie en techniek steeds belangrijker zijn geworden, stelt hoge eisen. De arbeidsmarkt vraagt om hoogwaardige (vak)kennis en innoverend vermogen. Bovendien doet de eenentwintigste eeuw een groot beroep op probleemoplossingsvaardigheden, ict-geletterdheid, kritisch denken, creativiteit, sociale competenties en vaardigheden om het eigen leren te kunnen sturen.

De vraag is hoe het onderwijs nu en in de toekomst kan voldoen aan eigentijdse eisen, zodat jongeren een stevige basis wordt geboden voor hun persoonlijk, maatschappelijk en beroepsmatig functioneren. Een heroriëntatie op het curriculum van het onderwijs is nodig.

In de ontwikkeling van een meer "eigentijds curriculum"³ is het van belang om specifieke aandacht te besteden aan 21^e eeuwse vaardigheden. Onder 21^e eeuwse vaardigheden vallen drie clusters van competenties. Ten eerste de *denkvaardigheden* zoals ict-geletterdheid, probleemoplossend vermogen, kritisch denken en creativiteit. Ten tweede *sociale competenties* zoals samenwerking, communicatie, sociale vaardigheden en culturele sensitiviteit. Ten derde *metacognitie*, de kennis van het eigen cognitief functioneren en de vaardigheden om het eigen leren te kunnen sturen. De 21^e eeuwse vaardigheden zijn vakoverstijgend en kunnen verbindend werken in een "eigentijds curriculum".

Het "bij de tijd" houden van het onderwijs en onderwijsprofessionals is vooral een taak van docenten, school-, team- en afdelingsleiders en besturen. Zij kunnen het curriculum aanpassen, verbeteren en afstemmen op de lokale situatie om goed in te spelen op maatschappelijke veranderingen en de professionalisering van onderwijsprofessionals hierop afstemmen. Hun betrokkenheid en professionaliteit vormen daartoe de sleutel.

Ambitie:

Onze ambitie om 21^e eeuwse vaardigheden zo te integreren in het professioneel handelen van de onderwijsprofessionals, zodat het hun grondhouding in een betekenisvolle leercontext wordt, waardoor leerlingen deze 21^e eeuwse vaardigheden kunnen ontwikkelen. We doen dit door in te zetten

² Waar in deze tekst onderwijs wordt genoemd, wordt de onderwijsketen met een doorgaande lijn vanaf de (VVE) voorschool tot aan het MBO bedoeld. Waar leerkrachten worden genoemd worden ook docenten en medewerkers (VVE)voorschool bedoeld. Waar leerlingen worden genoemd worden ook peuters en studenten bedoeld. Als gezamenlijk begrip wordt (onderwijs)professionals gebruikt. Deze keuze voor deze definiëring is gemaakt vanwege de leesbaarheid.

³ Onderwijsraad, 2014 *Een eigentijds curriculum*.

op:

Professionaliseren

In 2020 is een deel van de (onderwijs)professionals in (VVE) voorschool, PO, VO en MBO toegerust om de '21^e eeuwse vaardigheden' concreet in hun onderwijsprogramma te verwerken.

Programma

In 2020 zijn onderwijsmodellen die de nieuwsgierigheid van leerlingen stimuleren zoals onderzoekend en ontwerpnd leren kenmerkend voor het onderwijs in Lelystad. Leerlingen zijn dan beter dan nu toegerust voor een flexibele arbeidsmarkt en een leven lang leren.

Beoogd effect

Excellent talent krijgt op alle niveaus de ruimte om tot maximale ontwikkeling te komen.

Uitgangspunten

In Lelystad werken we samen, ook om onze ambitie m.b.t. 21^e eeuwse vaardigheden te realiseren.

Lelystad heeft onderwijs nodig dat jongeren een stevige basis biedt voor hun persoonlijk, maatschappelijk en beroepsmatig functioneren en dat is afgestemd op de lokale behoeften en mogelijkheden.

Onderwijs en gemeenten zetten in op talentontwikkeling, zodat leerlingen hun talenten ontwikkelen en gericht kunnen benutten, wat blijkt uit een passende schoolkeuze voor voortgezet- en beroepsonderwijs. 21^e eeuwse vaardigheden zijn voor alle leerlingen op alle onderwijsniveaus noodzakelijk om succesvol deel te kunnen nemen aan de samenleving.

Onderwijsprofessionals ontwikkelen hun professionele repertoire op het gebied van 21^e eeuwse vaardigheden en de didactiek gebaseerd op programma's die nieuwsgierigheid van leerlingen stimuleren zoals onderzoekend en ontwerpnd leren.

Betrokkenheid en professionaliteit van leerkrachten vormen de sleutel voor bijdetijds (state of the art) onderwijs dat is afgestemd op, en gebruik maakt van de lokale situatie in Lelystad.

Door deel te nemen aan het Techniepact geven onderwijsinstellingen en de gemeente Lelystad aan dat zij inzetten op een structurele onderwijsvernieuwing. Techniek in het onderwijs is iets volstrekt anders dan extra lessen techniek; m.b.v. wetenschap en techniek kan een krachtige leeromgeving worden gecreëerd die de nieuwsgierigheid van leerlingen prikkelt en hen stimuleert een onderzoekende houding te ontwikkelen.

Scholen bewaken dat cocreatie van onderwijs met lokale vernieuwende beroepenveld/bedrijven bijdraagt aan de professionele ontwikkeling van docenten.

Mentaliteitsprogramma's, zoals 'leren van topsportmentaliteit', maakt het onderwijs in Lelystad onderscheidend. Wij stimuleren dat binnen en buiten het curriculum extra wordt geïnvesteerd in het tot volle wasdom brengen van talent, via het opzetten van excellentieprogramma's.

Duurzaamheid vormt een centraal thema bij de onderwijsontwikkeling in de stad.

Doelstellingen

De doelstelling voor dit programmaonderdeel zijn:

- Het onderwijs in Lelystad ontwikkelt samen met partners een op elkaar afgestemde, integrale aanpak voor het onderwijs in vaardigheden voor de 21e eeuw en voert deze aanpak doelgericht uit.
- Het onderwijs stimuleert professionele leergemeenschappen en programma's om docenten (verder) te professionaliseren om de vaardigheden voor de 21e eeuw en de didactiek van onderwijsmodellen zoals ontdekkend en ontwerpnd leren in het onderwijs te realiseren.

- De leerlingen krijgen het onderwijs in de 21e eeuwse vaardigheden doelgericht aangeboden volgens passende didactiek.

Werkagenda

Rond deze programmalijs is een programmateam geformeerd met vertegenwoordigers vanuit de kinderopvang/PSZ, het primair en voortgezet onderwijs, De Kubus (Centrum voor Kunst en Cultuur) en de gemeente Lelystad en de Lector leiderschap in onderwijs en opvoeding. In een tweetal bijeenkomsten zijn ambitie, uitgangspunten en doelstellingen geformuleerd, die de basis vormen voor de werkagenda. Deze werkagenda zal de komende periode door het programmateam verder worden uitgewerkt, waarbij de te verwachte resultaten toetsbaar worden omschreven.

- Organiseren van verschillende inspiratiemomenten “vaardigheden voor de 21ste eeuw” voor de het onderwijsveld in Lelystad In 2015 .
- Uitwerken van onze ambities in 2015 werkt , door het programmateam i.s.m. het onderwijs , aan de hand van ijkpunten.
- Organiseren van een bijeenkomst in 2016, 2017 en 2018 om elkaar te inspireren en op de hoogte te houden van de voortgang m.b.t. onze doelstellingen en ambities.
- Vaststellen van preferente professionaliseringstrajecten voor het onderwijs waarmee in 2020 een deel van alle leerkrachten, door post-hbo/mbo-opleidingen en via Master Learning and Innovation, zijn toegerust om 21ste eeuwse onderwijs te geven en te blijven vernieuwen.
- Uitwerken en vertalen van de competenties en vaardigheden die nodig zijn om in de 21ste eeuw te functioneren, naar onderwijsaanbod in de stad. Kenmerkend voor de verschillende begrippen is dat het veelal gaat om een combinatie van kennis, houdingen, vaardigheden en reflectie.
- Opzetten van een (netwerk van) professionele leergemeenschappen die meerlagig functioneel zijn, geleid door experts, waarin (onderwijs)professionals uit alle onderwijsorganisaties in Lelystad participeren, naast docenten van pabo en lerarenopleiding, leraren-in-opleiding en externe experts. In de leergemeenschap wordt onderwijs op het snijvlak van cultuur, begrijpend lezen, techniek en de onderzoekende houding ontwikkeld, onderzocht en besproken. Het effect van deze professionele leergemeenschappen is zichtbaar in de praktijk.
- Uitvoeren van een tweetal actielijnen uit het Techniekpact:
Kiezen voor techniek: het basisonderwijs weet meer interesse te wekken voor de wereld van wetenschap en technologie, opdat in de toekomst een groter aantal jongeren dan nu zal kiezen voor opleidingen en loopbanen in het bèta-technische domein.
Leren in de techniek: meer leerlingen en studenten met een technisch diploma gaan ook aan de slag in een technische baan.
- Het integreren in het onderwijs van het concept van de Technocampus, een netwerkorganisatie van opleidingsfaciliteiten t.b.v. technisch onderwijs waar vmbo-scholen (SVOL), het MBO College Lelystad, verschillende (branche) opleidingsbedrijven, mogelijk het hbo en individuele regionale bedrijven gezamenlijk gebruik maken van de beschikbare technische voorzieningen. Tevens wordt in de Technocampus Lelystad het leer- en ontdekcentrum voor jongeren die nog moeten kiezen voor een beroepsrichting verder uitgebouwd en benut.
- Het verder doorontwikkelen en uitbouwen van het excellentieprogramma “Leren van topsportmentaliteit”, dat is ontwikkeld ten behoeve van het MBO.

- In samenwerking met het bedrijfsleven en culturele- en onderwijs instellingen ontwikkelen en uitvoeren van excellentieprogramma's om talenten op alle niveaus⁴ maximaal tot ontplooiing te laten komen.

Voorwaarden

Om de werkagenda uit te kunnen voeren is het noodzakelijk om als partners in de LEA onze krachten te bundelen.

Realisatie van dit programma is alleen mogelijk als verschillende geldstromen worden gebundeld. Zoals het bundelen van reguliere onderwijsmiddelen vanuit het onderwijs t.b.v. onderwijsontwikkeling en professionalisering, additionele (onderwijs)subsidies en een deel van de beschikbare LEA gelden.

Voorwaarden voor in te dienen plannen

Inzicht in cofinanciering

Activiteiten zijn getoetst aan de uitgangspunten, doelstellingen en werkagenda en geven aan wanneer en op welke wijze ze geëvalueerd worden.

Middelen

Voor programmalijn 4 wordt € 30.000 gereserveerd ten behoeve van de organisatie van een serie inspiratiemomenten voor het onderwijs in Lelystad en het opzetten van een netwerk van professionele leerkringen. Als het programma verder doorontwikkeld is zullen we naar verwachting een groter beroep doen op middelen.

nr	actie	bedrag	dekking
1	organisatie van een serie inspiratiemomenten voor het onderwijs in Lelystad en het opzetten van een netwerk van professionele leerkringen	30.000,-	LEA

⁴ Aangekend wordt dat "met alle niveaus" er ook gerichte aandacht is voor talentontwikkeling voor "het ambacht".

5. Onderwijshuisvesting

Ambitie

De gemeente Lelystad streeft er naar om samen met de onderwijspartners kwalitatieve, duurzame, passende en toekomstbestendige onderwijshuisvesting te realiseren in de gemeente.

Omdat onderwijshuisvesting steeds een afgeleide is van sectorale beleidskeuzes en geen doel op zich, is hiervan geen afzonderlijke programmalijn binnen de LEA gemaakt. Maar de ambities van de programmalijnen raken soms wel aan de huisvesting van de scholen. Dit komt heel concreet aan de orde bij de ontwikkelingen rondom IKC, Passend Onderwijs en ook bijvoorbeeld bij het vormgeven van de onderwijsvisie van de SVOL. De kant van huisvesting in deze zaken zal daarom kort besproken worden.

De huidige economische situatie noopt tot bezinning en tot een nog betere onderbouwing van de noodzaak c.q. wenselijkheid van investeringen in onderwijshuisvesting. Het beleidskader Onderwijshuisvesting Primair Onderwijs dat door de raad in dec. 2012 is vastgesteld geeft hierin al richtlijnen op basis waarvan een toekomstbestendige onderwijshuisvesting kan worden gerealiseerd.

Uitgangspunten

- Zorgen voor passende en kwalitatieve huisvesting welke het inhoudelijk beleid van de LEA en die van de scholen/schoolbesturen ondersteunt.
- Versterking kwaliteit onderwijs en onderwijsstad Lelystad
- Clustering van functies stimuleren (brede scholen, IKC's); horizontaal en verticaal
- Vraag en aanbod accommodaties effectief en efficiënt afstemmen
- Inhoudelijk jeugd- en onderwijsbeleid gemeente ondersteunen en stimuleren (afstemming met jeugdbeleid)
- Duurzaamheid als uitgangspunt bij nieuwe investeringen en bij het optimaal benutten van bestaande ruimte.
- Rekening houden met beperkte financiële kaders.

Perspectief stedelijk onderwijsinfrastructuur

Demografische en cijfermatige ontwikkelingen en ontwikkelingen op het gebied van regelgeving laten het volgende beeld zien:

- Leerlingenprognose: krimp basispopulatie (4-12) van 10% in bestaande stad, groei VO populatie (tijdelijk komende 8 - 10 jaar), met als gevolg toenemende leegstand primair onderwijs, sluiting van scholen.
- Kleine scholentoeslag blijft vooralsnog bestaan.
- Concurrentie tussen schoolbesturen in krimpende "markt".
- Overdracht groot onderhoud primair en speciaal onderwijs van gemeente naar schoolbesturen.
- Gemeente blijft verantwoordelijk voor (ver)nieuwbouw en uitbreiding.
- Financiële druk, beperkte ruimte voor nieuwe investeringen.
- Deels verouderd, financieel afgeschreven gebouwenbestand.
- Financieel spanningsveld tussen schoolbestuur (verantwoordelijk voor onderhoud) en gemeente (verantwoordelijk voor nieuwbouw).
- Vraagstuk welke investeringen voor lange termijn nodig / gewenst zijn terwijl onduidelijk is hoe onderwijs in toekomst eruit ziet.
- Lange termijn perspectief voor groei of krimp van individuele scholen is moeilijk te geven

Lelystad telt relatief veel kleine scholen en gelet op bovenstaande ontwikkelingen is het voor de gemeente, maar vooral ook voor schoolbesturen vanuit exploitatie en het onderhoud niet gewenst en financieel ook niet haalbaar om alle schoolgebouwen in stand te houden. Een te groot schoolgebouw kost geld omdat de structurele kosten gewoon doorlopen maar er geen rijksvergoeding tegenover staat, hoewel de regeling kleine scholentoeslag hier weer tegengesteld werkt. Gestreefd zou daarom moeten worden naar een kleiner gebouwenbestand op termijn dat past bij het toekomstig aantal leerlingen in Lelystad. Aan deze opgave moet in gezamenlijkheid met maar vooral tussen schoolbesturen invulling worden gegeven.

Aansluiting bij concrete LEA programma's:

VVE / IKC ontwikkelingen

In het kader van verdere harmonisatie speelt de ontwikkeling van IKC's een grote rol. Om de IKC-vorming verder te stimuleren, met name op het gebied van samenwerking, worden samenwerkingsinitiatieven die leiden tot de (netwerk) vorming van IKC's (gedeeltelijk financieel) ondersteund. Met de schoolbesturen, peuterspeelzalen en kinderdagopvang zal worden gekeken in hoeverre er stappen gezet kunnen worden naar de vorming van IKC's, met als einddoel het vormen van integrale kindcentra met één gezamenlijke pedagogische en educatieve visie in één organisatie, onder één aansturing en met één aanspreekpunt voor ouders. Kindcentrum Warande is een goed voorbeeld van een IKC.

Passend onderwijs

De invoering van passend onderwijs heeft gevolgen voor de onderwijshuisvesting. Als meer kinderen met een extra zorgvraag op reguliere scholen instromen, is het streven om de kwaliteit van de huisvesting daarmee zoveel mogelijk in overeenstemming laten zijn. Met name voor kinderen met een (meervoudige) lichamelijke handicap kunnen fysieke beperkingen van het schoolgebouw een belemmering vormen. Maar ook voor kinderen met autisme/gedragsstoornissen kunnen aanpassingen in de huisvesting noodzakelijk zijn (zoals bijvoorbeeld een 'stillekamer' of een prikkelarme inrichting).

Voorwaarde is dat de aanpassingen aantoonbaar leiden tot meer regulier, "inclusief" onderwijs d.m.v. samenwerking tussen schoolbesturen van regulier en/of speciaal onderwijs en de aanvraag past binnen het bovenschools ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. .

Van onderwijs naar arbeidsmarkt incl. toekomst SVOL en 21^e-eeuwse vaardigheden

De samenwerking tussen het VMBO en MBO begint vorm te krijgen, mede in de vorm van een Technocampus en het Vakcollege. Deze Technocampus wordt een gezamenlijk opleidingscentrum voor technisch onderwijs waar vmbo scholen (SVOL), het MBO College Lelystad, verschillende (branche) opleidingsbedrijven, mogelijk het hbo en individuele regionale bedrijven gezamenlijk gebruik maken van de beschikbare technische voorzieningen. Op het Groenhorst is al jaren sprake van een succesvolle integratie van VMBO en MBO. Praktijkfaciliteiten en bijbehorende instructieruimten worden voor technische opleidingen in het Technocampus gebundeld onder één dak. Tevens wordt het Technocampus Lelystad een leer- en ontdekcentrum voor jongeren die nog moeten kiezen voor een beroepsrichting.

Ondanks herhaalde uitstel van de planvorming door de SVOL blijft de urgentie om tot een herschikking van het VO onderwijs van de SVOL scholen onverminderd bestaan. SVOL heeft te maken met een opgaaf op het gebied van exploitatie en opbrengsten.

In de herijking van de onderwijsvisie van SVOL en de vertaling van deze visie in onderwijs- en huisvestingsconcepten moet gestreefd worden naar één sterk funderend onderwijs in Lelystad, waarin een kwalitatieve basis wordt gelegd voor participatie in het bedrijfsleven en/of vervolgonderwijs, en de versterking van de beroepskolommen MBO-bedrijfsleven en hoger onderwijs (HBO/WO). Het Lelystadse onderwijsstelsel moet een garantie zijn voor kwalificatie voor vervolgonderwijs en/of de arbeidsmarkt.

Conclusie

Concreet moet dit leiden tot:

- Sterke en kwalitatieve afdelingen in zowel het VMBO als HAVO en VWO (aantal leerlingen per afdeling, met name in het beroepsgerichte VMBO, en voldoende opbrengsten naar het oordeel van de Onderwijsinspectie i.c. geen zwakke afdelingen in het voortgezet onderwijs);
- Onderwijs-ondersteuningsarrangementen voor een zoveel als mogelijke reguliere opvang van leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften. Geen verdere groei van het voortgezet speciaal onderwijs, het voortgezet onderwijs biedt onderwijs voor leerlingen aan de 'boven- en onderkant'. In het gemeentelijk huisvestingsbeleid zal dit zoveel als mogelijk worden ondersteund.
- Geen overlap in aanbod VMBO op de verschillende locaties, maar VMBO dat zich specifiek richt op een specifiek deel van de arbeidsmarkt. Gezien de Lelystadse doelgroepen – met ook een oververtegenwoordiging van zwakke doelgroepen - is sprake van brede en smalle beroepsgerichte;
- Doorlopende leerlijnen VMBO-MBO-HBO en samenwerkingsafspraken met een representatief aantal voor de opleiding relevante bedrijven. Deze samenwerkingsafspraken tussen VO, MBO, HBO, bedrijfsleven en gemeente hebben betrekking op o.a. omvang, profiel en kwaliteit van het onderwijs (waarvan techniekcentra/campussen wellicht onderdeel zijn) in de sectoren techniek, zorg & welzijn en economie & handel.

Doel is uiteindelijk om te komen tot een onderwijsinfrastructuur waarin het onderwijsrendement minimaal vergelijkbaar is met landelijke gemiddelden daar waar het gaat om deelname aan onderwijssoorten, schoolloopbanen, slaagpercentages, schooluitval e.d. en anderzijds dat – met name – het beroepsonderwijs ook een adequaat antwoord biedt op de toekomstige vraag naar beroepsbevolking in Lelystad.

6 Communicatie

De LEA leeft. Veel mensen zijn betrokken geweest bij de totstandkoming van deze LEA en de werkplannen voor 2015. Om deze betrokkenheid vast te houden, zullen wij onderzoeken of studenten communicatie van Hogeschool Windesheim een communicatieplan voor ons kunnen opstellen. Wij denken daarbij aan bijvoorbeeld het inrichten van een website, het rondzenden van nieuwsbrieven/-flitsen, het organiseren van inspirerende bijeenkomsten en het organiseren van een 'Week van de LEA', waarin op locatie gekeken kan worden hoe de verschillende partners werken aan de uitvoering van de werkafspraken. Deze communicatiemiddelen gebruiken we om uit te wisselen hoe het gaat met de uitvoering van de werkplannen en van elkaar te leren. Ook zullen we aan het eind van het jaar een werkagenda voor 2016 moeten opstellen.

nr	actie	bedrag
1	Communicatieplan en uitvoering	10.000
2	bijeenkomsten	10.000

7 Verdeling middelen in 2015, een conclusie

Het bovenstaande geeft het volgende beeld voor de verdeling van de middelen die voor de LEA in 2015 beschikbaar zijn:

doel	bedrag
1 Programmalijn 1	-
2 Programmalijn 2	110.000,-
3 Programmalijn 3	60.000,-
4 Programmalijn 4	30.000,-
5 Communicatie en conferentie	20.000,-
6 Onderzoek Windesheim	15.000,-
7 onvoorzien	15.000,-
totaal	250.000,-

8. Hoe verder

De verantwoordelijkheid voor het aanpakken van de Lelystadse ambities is een gezamenlijke. Zonder samenwerking tussen alle betrokken partijen is de kans van slagen zeer gering. Het is daarom nodig dat alle partijen verantwoordelijk zijn en zich verantwoordelijk voelen voor het behalen van resultaten zoals in deze LEA verwoord. Ten einde die gezamenlijke verantwoordelijkheid te bereiken, zullen er per programmaliijn teams worden samengesteld, die als team deze verantwoordelijkheid dragen. Allereerst door uitwerking van de lijnen in de workshop die zijn geagendeerd om de werkagenda verder inhoud te geven, maar daarna ook voor de uitvoering en de terugkoppeling over deze uitvoering in de Stuurgroep talentontwikkeling. De programmateams zullen vanuit de gemeente gefaciliteerd worden, maar de agendazetting en de verdere uitwerking zal door het team worden gedaan.

De gemeenteraad heeft voor de looptijd van deze LEA een incidentele bijdrage van € 250.000,- per jaar ter beschikking gesteld. Dit bedrag is uitdrukkelijk niet bedoeld om projecten te financieren, maar om ervoor te zorgen dat activiteiten van de grond komen. Van 'zorgen voor naar zorgen dat' geldt als uitgangspunt. Bij de vier programmaliijnen is aangegeven waaraan verzoeken om een bijdrage uit de LEA aan zullen worden getoetst.

Ieder programmateam stuurt jaarlijks in december een verslag van de besteedde middelen, de behaalde resultaten en de verrichtte activiteiten over het voorgaande jaar, via de stuurgroep talentontwikkeling, naar het college van burgemeester en wethouders. Dit zal worden gebruikt als verantwoording en om de volgende jaartranche van het budget vrij te krijgen.

Bijlage 1 LEA 2011-2014

Voor de periode 2011-2014 hebben de gemeente en betrokken partners voor de Lelystadse Educatie Agenda vier brede speerpunten centraal gesteld.

1. Kwalitatief goed onderwijs: het optimaal benutten van de talenten van alle kinderen en jongeren van 0 tot 23 jaar door middel van goed en opbrengstgericht onderwijs door gemotiveerde en deskundige leerkrachten.
2. Horizontale samenwerking versterken: het realiseren van een goede afstemming tussen de instellingen/partijen die op hetzelfde moment activiteiten voor een kind aanbieden om de talentontwikkeling van kinderen optimaal te bevorderen. Voor elk kind wordt eventuele zorg en ondersteuning zo georganiseerd dat het kind optimaal kan presteren op school.
3. Verticale samenwerking versterken: door samenwerking en afstemming wordt zoveel mogelijk een doorgaande en ononderbroken ontwikkelingslijn gegarandeerd voor alle kinderen en jongeren van 0 tot 23 jaar.
4. Hoogwaardig aanbod en goede infrastructuur: Lelystad is een aantrekkelijke onderwijsstad en beschikt over een optimaal aanbod, zowel qua huisvesting als qua opleidingen.

Deze speerpunten zijn middels de kadernota LEA 2011-2014 'Presteren met Onderwijs' door de gemeenteraad vastgesteld en jaarlijks vertaald naar een uitvoeringsplan. De vertaling van de vier centrale thema's naar drie jaarlijkse uitvoeringsplannen (2011, 2012 en 2013) heeft plaatsgevonden door de vaststelling van een aantal prioriteiten per thema.

Op ieder van deze prioriteiten zijn in de uitvoeringsplannen steeds een aantal concrete maatregelen benoemd. De gemeenteraad heeft in totaal € 525.000,- beschikbaar gesteld om in de periode 2011-2014 het Lelystadse onderwijs een extra impuls te geven door het uitvoeren van deze maatregelen. Deze middelen zijn incidenteel beschikbaar gesteld, aanvullend op de reguliere financieringsstromen binnen het Lelystadse onderwijs. De LEA had daarmee en 'aanjaagfunctie' met als doel een structurele kwaliteitsslag op gang brengen. De LEA 2011-2014 heeft daarmee geleid tot de volgende resultaten:

1 Kwalitatief goed onderwijs

De kwaliteit van het Lelystadse basisonderwijs heeft in de periode 2011-2014 een flinke impuls gekregen. Eind In 2010 werden van de 39 basisscholen (inclusief speciaal basisonderwijs) nog 10 scholen door de onderwijsinspectie als 'oranje' (zwak) beoordeeld en 4 als 'rood' (zeer zwak.) Dit betekent dat in Lelystad bijna 26% van de scholen zwak was en 10% zeer zwak, tegenover resp. 5,9% en 1,3% landelijk. Dankzij grote inzet van de betreffende besturen en de scholen zelf is dit beeld anno 2014 duidelijk verbeterd. In april 2014 zijn er volgens de inspectie nog maar 3 basisscholen met het predicaat 'oranje' en is er geen enkele zeer zwakke school meer in Lelystad. Dit betekent dat het aantal zwakke scholen van 26% naar 7,8% is gedaald.

5.1 Gemotiveerde en deskundige leerkrachten en schooldirecteuren

Het investeren in een instroom van kwalitatief goede leerkrachten, maar ook in ondersteuning van de schoolbesturen in mobiliteit, opleiding, vaardigheden en motivatie van de huidige leerkrachten is als één van de prioriteiten voor de LEA 2011-2014 benoemd. De komst van Windesheim naar Lelystad is in dit kader als kans benut. Onder Windesheim valt namelijk ook de PABO. Dit heeft geresulteerd in het project 'Opleiden in de school' waarbinnen scholen intensief samenwerken met Windesheim om middels duale trajecten zij-instromers te scholen. Ook schoolt de PABO opleidingsleerkrachten om goede begeleiding te bieden aan nieuwe leerkrachten.

5.2 VVE en taalonderwijs

Op basis van de constatering dat met name de taalprestaties van de leerlingen op basisscholen achterblijven, is voor- en vroegschoolse educatie en taalonderwijs als een tweede prioriteit binnen het speerpunt 'Kwalitatief goed onderwijs' voor de periode 2011-2014 aangemerkt. De inzet op VVE-beleid heeft de afgelopen jaren al geresulteerd in een toegenomen bereik van 16% in 2002 naar bijna 84% in 2014. Dit komt doordat het taalniveau van de leerders is verbeterd en omdat extra HBO'ers zijn ingezet in de peuterspeelzalen ter versterking van het aanbod. Ook voor kinderen die rechtstreeks uit het buitenland komen is een opvangstructuur gerealiseerd. In de zomer van 2014 is een Zomerschool gestart voor het wegwerken van taalachterstanden bij studenten die van VO naar MBO doorstromen.

1.3 Onderwijs monitor

De ontwikkeling van een onderwijsmonitor heeft in het kader van de LEA 2011-2014 eveneens prioriteit gekregen. Het - mede door de gemeenteraad - gestelde doel was om de kwaliteit en de opbrengsten van het onderwijsbeleid inzichtelijk te maken. Dit heeft geresulteerd in een monitor, die de opbrengsten voor de hele onderwijsketen tweejaarlijks in beeld brengt.

2. Horizontale samenwerking versterken

2.1 Partnerschap met ouders versterken

Dit onderwerp heeft in de voorgaande kadernotaperiode prioriteit gekregen omdat het door de LEA-partners belangrijk wordt gevonden dat ouders door scholen worden betrokken als gesprekspartner als het gaat om de ontwikkeling van hun kind, maar ook als het gaat om het vormgeven van het schoolbeleid. De Lelystadse schoolbesturen van het basisonderwijs hebben in belangrijke mate zelf uitwerking gegeven aan dit onderwerp.

Ook voorschools is het partnerschap met ouders versterkt. De leerkrachten van VVE peuterspeelzalen gaan nu bij alle ouders van nieuw aangemelde kinderen op huisbezoek.

2.2 Dag-arrangementen Brede School

Tweederde van de basisscholen in Lelystad is inmiddels een 'brede' school. Dit betekent dat deze scholen naast hun reguliere onderwijswerkzaamheden, actief samenwerken met andere instellingen om hun leerlingen ook buiten schooltijd een interessant programma te kunnen aanbieden, gericht op de talentontwikkeling van kinderen. In december 2013 heeft een herijking van het brede schoolbeleid plaatsgevonden, op basis waarvan nog nadrukkelijker de regie op de uitvoering van dit beleid bij het onderwijs zelf is neergelegd. Ook heeft de gemeenteraad in het kader van de herijking aangescherpte criteria vastgesteld om voor gemeentelijke subsidie in aanmerking te komen.

2.3 Zorg op en rond de school en passend onderwijs

Mede door de vertraagde invoering van passend onderwijs is dit onderwerp nog volop in ontwikkeling. Niettemin is de afgelopen jaren hard gewerkt aan het vormgeven van deze complexe opgave. Vanuit de LEA 2011-2014 is in dit kader ingezet op extra scholing voor leerkrachten gericht op het beter kunnen omgaan met verschillen in de klas. Daarnaast zijn middelen beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling van arrangementen om leerlingen vanuit het speciaal onderwijs terug te plaatsen in het reguliere onderwijs.

In het kader van passend onderwijs is daarnaast specifiek aandacht besteed aan hoogbegaafden. Vanuit de LEA is gerealiseerd dat alle basisscholen getraind zijn in en werken met een digitaal handelingsprotocol dat is gericht op het snel signaleren van hoogbegaafdheid bij kinderen en het bieden van een passend onderwijsaanbod. Daarnaast is de nieuwe (digitale) onderwijsomgeving 'Be Cool' in ontwikkeling dat uitdaging biedt aan basisschoolleerlingen van alle niveaus.

2.4 Harmonisatie van de voorschool

Harmonisatie betekent dat wordt toegewerkt naar één voorschoolse voorziening voor alle kinderen. Hiertoe wordt de ouderbijdrage voor peuterspeelzaalwerk verhoogd in de richting van de ouderbijdrage voor de kinderopvang. Afgewacht wordt hoe de ambities vanuit het regeerakkoord Rutte II om peuterspeelzaalwerk en kinderopvang te integreren worden uitgewerkt door het ministerie. Bij harmonisatie gaat het echter ook om de samenhang van de voorschool met het basisonderwijs. Hiertoe is het concept Integraal Kindcentrum (IKC) geïntroduceerd. In Lelystad hebben de schoolbesturen en SKL gezamenlijk geformuleerd wat onder een IKC wordt verstaan. De schoolbesturen en SKL ontwikkelen op eigen kracht hun eigen (brede) scholen door tot IKC's. Hiervan zijn KC Warande en de Regenboog voorbeelden. De gemeente faciliteert – indien mogelijk – de ontwikkeling van IKC's in fysieke zin. Atolplaza en de (in aanbouw zijnde) MFA Zuiderzeewijk zijn hiervan voorbeelden. In het kader van het in 2012 vastgestelde onderwijshuisvestingsbeleid zijn de uitgangspunten vastgelegd voor de gebouwelijke facilitering van Kindcentra.

3. Verticale samenwerking versterken

3.1 Doorlopende lijn voorschoolse voorzieningen – basisschool

Er is een sluitende aanpak tussen het consultatiebureau en de VVE peuterspeelzalen gerealiseerd. Dit wil zeggen dat peuters die extra ondersteuning kunnen gebruiken bij de voorbereiding op de basisschool, door het consultatiebureau actief worden toegeleid naar een VVE-voorziening. Ook de overdracht van de peuterspeelzaal naar de basisschool is versterkt. Hiertoe is een nieuw overdrachtsdocument ontwikkeld. Daarnaast is de inhoudelijke samenwerking tussen voorschoolse voorzieningen en het basisonderwijs versterkt. De meest vergaande vorm wat dit betreft is de introductie van de 'nulgroep' op basisschool de Optimist. In deze groep worden peuters begeleid door een leerkracht van de Optimist samen met een leidster van peuterspeelzaal de Piraat.

3.2 Doorlopende lijn primair onderwijs – voortgezet onderwijs

Sinds 2011 vindt een verbeterde overdracht van het PO naar het VO plaats door de invoering van 'Digidoor'. Digidoor wordt gebruikt om informatie over kinderen zorgvuldig over te dragen. Met vrijwilligers worden kwetsbare leerlingen met het project School's Cool extra ondersteund bij de overgang van primair naar voortgezet onderwijs.

3.3 Doorlopende lijn voortgezet – beroepsonderwijs

Vanuit de LEA 2011-2014 is gewerkt aan het versterken van de afstemming tussen het VO en MBO op docentniveau. In dit kader hebben themadagen plaatsgevonden voor docenten van het VO en MBO gericht op taal- en rekenonderwijs en 'warme overdracht'.

Daarnaast begint de samenwerking tussen het VMBO en MBO vorm te krijgen. Dit mede in de vorm van de Technocampus en het Vakcollege. De Technocampus wordt een opleidingscentrum voor technisch onderwijs waar praktijkfaciliteiten worden gebundeld onder één dak en waar zowel vmbo scholen (SVOL), het MBO College Lelystad als verschillende opleidingsbedrijven, mogelijk het hbo én individuele regionale bedrijven, gezamenlijk gebruik van maken. Ook wordt de Technocampus Lelystad een leer- en ontdekcentrum voor jongeren die nog moeten kiezen voor een beroepsrichting.

3.4 Voorkomen van voortijdig schoolverlaten

Het aantal nieuwe voortijdige schoolverlaters is de afgelopen jaren fors gedaald: van 395 jongeren in 2007/2008 naar 224 jongeren in 2012/2013; een daling van maar liefst 43%. Dit resultaat is bereikt door de verbetering van het gemeentelijk team leerplicht, middels een heldere aanpak op verzuim én door het versterken van de zorgstructuur in het voortgezet- en beroepsonderwijs. Daarnaast wordt in samenwerking tussen gemeente en schoolbesturen gewerkt aan het realiseren van een sluitend 'Vangnet Kwetsbare Jongeren'. Daarbij worden jongeren niet alleen richting een startkwalificatie begeleid, maar ook richting 'arbeidskwalificatie' als dit het hoogst haalbare is. In regionaal verband is in de afgelopen LEA-periode bovendien een VSV-convenant gesloten, gericht op gezamenlijke inzet bij het verlagen van het aantal VSV'ers.

4. Hoogwaardig aanbod en goede infrastructuur

4.1 Ontwikkeling van HBO in Lelystad

Om deze ontwikkeling vorm te geven is een plan van aanpak opgesteld, waarin het opzetten van een lectoraat Watermanagement en het realiseren van twee minor's - Leadership en Composieten – centraal staan. In 2013 heeft Windesheim de minor Watermanagement overgeheveld van Zwolle naar Lelystad. Momenteel wordt deze opleiding door een internationale groep studenten gevolgd. De minor is de eerste stap naar een breder aanbod Watermanagementopleidingen dat Windesheim Flevoland i.s.m. de 'waterinstellingen' in de stad gaat ontwikkelen. In de voorgaande LEA-periode is daarnaast het concept 'comakership' geïntroduceerd. Het betreft een onderwijsvorm van waarbij studenten van Hogeschool Windesheim werken aan opdrachten voor regionale bedrijven en instellingen. In 2013 zijn met een impuls vanuit de LEA bij 40 bedrijven en instellingen in totaal 69 comakerships in de stad gerealiseerd.

4.2 Onderwijs rond Lelystad Airport

Voor Lelystad Airport zijn plannen opgesteld voor een Technocampus Lelystad Airport. Deze plannen zijn gericht op het realiseren van opleidingsfaciliteiten, opleidingen en rekrutering van personeel ten behoeve van onderhoud- en reparatiebedrijven (de MRO sector) die zich steeds meer op de luchthaven vestigen. Deze plannen worden uitgewerkt in samenwerking met het bedrijfsleven rond de luchthaven, de Schipholgroup, de provincie, Windesheim Flevoland en het ROC-Flevoland/ROC van Amsterdam.

4.3 Onderwijshuisvesting

Eind 2012 heeft de raad een beleidskader vastgesteld voor onderwijshuisvesting waarin onder andere een minimale norm is vastgelegd om voor grootschalige investeringen in aanmerking te komen, uitgangspunten voor een actief leegstandsbeleid alsook een minimaal duurzaamheidsniveau voor nieuwbouw. Ten aanzien van het Voortgezet Onderwijs zijn in het kader van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2013 duidelijke kaders vastgelegd voor de financiering van de herstructureringsplannen voor de gebouwen van SVOL. De gemeente is nog steeds in afwachting van deze plannen.

In de afgelopen LEA-periode is daarnaast ondermeer nieuwe huisvesting voor ZMLK-school de Zevenster gerealiseerd, en is aangevangen met de bouw van de MFA Zuiderzeewijk.

Voor een uitgebreidere toelichting op de resultaten van de LEA 2011-2014 wordt verwezen naar de notitie 'Terugblik op de kadernota' van februari 2014 en de evaluaties van de individuele uitwerkingsplannen.

Bijlage 2 Verdieping programmalijn 3

Versterken van de arbeidsmarktrelevantie van het onderwijs

Waar leiden we voor op? Ontwikkelingen op de arbeidsmarkt (zowel technologische als sociaal-economische) volgen elkaar in razend tempo op. We leiden nu mensen op voor beroepen die binnenkort niet meer bestaan en tegelijk voor beroepen die nog ontwikkeld moeten worden. De behoefte aan brede basisprofielen die mensen flexibel instroombaar maken binnen de arbeidsmarkt wordt daarmee steeds groter. Daarnaast fluctueert de vraag enorm door onder meer economische omstandigheden.

De (toekomstige) werkgelegenheid, de schaal van Lelystad, de ligging van Lelystad in Flevoland en de Metropoolregio Amsterdam vormen het referentiekader om de arbeidsmarktrelevantie van het huidige en toekomstige onderwijsaanbod in de stad af te meten.

- De omvang van de Lelystad maakt het mogelijk een breed basis pakket voor het VO aan te bieden, dat in speelt op de economische ontwikkeling en werkgelegenheid in de stad.
- Voor het opleidingsaanbod MBO en HBO is de schaal regionaal en bovenregionaal. Voor het MBO ligt de opgave een basisopleidingsaanbod in de stad aan te bieden met een beperkt aantal unieke speerpunten, zoals luchtvaartgerelateerd onderwijs.

Voor het VO geldt dat er ruimte is om een belangrijker deel van het VO een sterker beroepsgericht karakter te geven. Als de HAVO voorsorteert op het HBO of MBO dan is het de moeite waard om aan delen van de HAVO een sterker beroepsprofiel mee te geven, zoals voor het VWO een echt wetenschappelijk profiel gebruikelijk is. Samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven (t/m cocreatie van het onderwijs) kan de arbeidsmarktrelevantie versterken en bijdragen aan een aantrekkelijk onderwijsaanbod in de stad.

Vier speerpunten lijken zich af te tekenen in de kansen voor de lokale economie van Lelystad:

- Luchthavenontwikkeling;
- Kustontwikkeling;
- Agricultuur;
- Leisure.

De speerpunten die zich lijken te ontwikkelen, kunnen versterkt worden door deze thema's te gebruiken om het onderwijsaanbod in de stad te focussen.

Onderwijsinstellingen in Lelystad kunnen hierin slagen door doorlopende leerlijnen, het delen van faciliteiten in de te ontwikkelen Technocampus of een eventuele beroepencampus, en samenwerking met het bedrijfsleven. Dit is bepalend voor de vraag in hoeverre we er in slagen de jongeren op te leiden met een breed profiel die zo flexibel mogelijk kan worden aangepast met het oog op het versterken van de arbeidsmarktrelevantie van het onderwijs.

Lelystad maakt daarom graag gebruik van de concepten en faciliteiten van het Techniepact.

In het Techniepact (2013-2020) werken onderwijsinstellingen, kennisinstellingen, bedrijfsleven en overheden samen om de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt in de technieksector verbeteren en daarmee het tekort aan technisch personeel terug te dringen.

Voor de LEA zijn twee van de actielijnen uit het Techniepact relevant :

- Kiezen voor techniek: het basisonderwijs weet meer interesse te wekken voor de wereld van wetenschap en technologie, opdat in de toekomst een groter aantal jongeren dan nu zal kiezen voor opleidingen en loopbanen in het bèta-technische domein.

- Leren in de techniek: meer leerlingen en studenten met een technisch diploma gaan ook aan de slag in een technische baan.

De gemeente kan met behulp van het Techniekpact jongeren een aantrekkelijk stedelijk onderwijsaanbod met goede werkgelegenheidsperspectieven bieden. Dat draagt bij aan het profiel van een aantrekkelijk stad om te wonen en werken.

Ambities

Wat vinden we daarbij belangrijken welke (sub)ambities stellen we ons daarbij?

- In 2018 kent Lelystad een onderwijsaanbod met doorlopende leerlijnen, dat goed afgestemd op de economische ontwikkeling en werkgelegenheid in de regio.
- Daarnaast is een aantrekkelijk opleidingsaanbod, dat jongeren goed voorbereid op de flexibiliteit die de arbeidsmarkt vraagt en waarmee afgestudeerden hun weg naar werk buiten Lelystad, i.h.b. in de MRA weten te vinden.
- Windesheim Flevoland en ROC Flevoland vormen een regionaal kenniscentrum dat structureel verbonden is met de stad en regio.
- De onderwijsvoorziening en het plaatsingsbeleid in mbo en hbo hebben voldoende kwaliteit om jongeren te plaatsen in een studierichting waar zij gemotiveerd en qua capaciteiten geschikt voor zijn.
- In 2020 is het vanzelfsprekend dat basisscholen bij leerlingen belangstelling voor en affiniteit met techniek wekken (verder uitgewerkt onder 3.4).
- In 2020 is op alle schoolniveaus onderzoekend leren een kenmerk van het onderwijsconcept en de verschillende curricula, zodat leerlingen beter dan tot nu toe zijn toegerust voor een flexibele arbeidsmarkt en een leven lang leren (verder uitgewerkt onder 3.4).

Hoe willen we dit gaan doen?

- Het organiseren van de dialoog tussen onderwijsveld en werkgevers in de stad over arbeidsmarktrelevant onderwijs;
- Het organiseren van een virtuele beroepencampus, een netwerk organisatie van (beroeps)onderwijs en bedrijfsleven.
- Het organiseren van doorlopende leerlijnen VO-MBO-HBO.
- Het doorontwikkelen van het vakcollege, de Technocampus, Technocampus Lelystad Airport het Fablab, het Wijkleerbedrijf en andere vormen van publiek private samenwerking op het onderwijsterrein;
- Onderzoek naar haalbaarheid en vormgeving regionaal kenniscentrum ten behoeve van het MKB.
- Extra inspanningen op loopbaanoriëntatie en -begeleiding in diverse fases van het onderwijs.

Leerplicht en voortijdig schoolverlaten

Elk jaar verlaten veel jongeren het onderwijs zonder een diploma. Ze zijn onvoldoende gekwalificeerd om een goede start te maken op de arbeidsmarkt. Het hebben van een vmbo-diploma biedt onvoldoende garantie op een duurzame plaats op de arbeidsmarkt. Daarvoor is een zogenaamde "startkwalificatie" nodig: een opleiding op het niveau van HAVO, VWO of MBO niveau 2. Degenen die het onderwijs hebben verlaten zonder dat niveau te hebben behaald worden aangemerkt als "voortijdig schoolverlater".

Voor een deel van de jongeren heeft de leerplicht en kwalificatieplicht de vorm van 'schoolplicht'. Zij hebben het hoogst haalbare al bereikt, en hoelang zij nog binnen het onderwijs zitten... een diploma op minimaal MBO-2-niveau zit er niet in. Deze jongeren passen niet in de hierboven beschreven verplichtingen, maar hebben meer baat bij arbeidstraining en begeleiding naar/op de arbeidsmarkt. Hiertoe biedt de wet (nog) geen mogelijkheden.

Wat vinden we daarbij belangrijk?

In het actieplan Focus op Vakmanschap is de inrichting aangekondigd van de entreeopleiding. Deze opleiding is in augustus 2014 van start gegaan en vervangt daarmee de niveau 1 –opleiding. Een entreeopleiding is gericht op het behalen van een diploma dat toegang biedt tot mbo-niveau-2-opleidingen, maar kan ook leiden tot uitstroom naar de arbeidsmarkt. De instroom voor de entreeopleiding is drempelloos, na 4 maanden wordt een bindend studieadvies afgegeven. Een mbo-instelling is in principe verplicht iedereen aan te nemen, met dien verstande, dat de beoogde deelnemer redelijkerwijs in staat geacht mag worden de Entreeopleiding met succes, al dan niet met doorstroomrecht naar mbo 2, te volbrengen en de Entreeopleiding daarmee de juiste plaats voor de deelnemer is. Uitzondering zijn jongeren die nog volledig leerplichtig zijn of die voldoen aan de vooropleidingseisen voor niveau 2 of hoger. Voor niveau 2 wordt de drempelloze instroom afgeschaft.

Toestroom van leerlingen naar MBO entreeopleiding

Verkorting van de leertijd en de intensivering van het eerste jaar stellen hogere eisen aan deelnemers in het mbo. Ook de verplichting van de referentieniveaus 2F voor Nederlands en Rekenen in het vmbo en de entreeopleiding zal voor een deel van de huidige doelgroep betekenen dat de drempel om een diploma te halen dat toegang biedt tot het niveau van startkwalificatie hoger komt te liggen. De ambitie van de wet kwaliteit vso is om zoveel mogelijk leerlingen diplomagericht te laten uitstromen, met de mogelijkheden tot een vervolg in het mbo. De ambitie van passend onderwijs is om leerlingen zo regulier mogelijk op te vangen. Hierdoor krijgt het mbo in potentie te maken met een toenemende doelgroep van deelnemers voor wie een loopbaan in het mbo niet zonder slag of stoot zal verlopen of voor wie een loopbaan in het mbo niet is weggelegd.

Daarom wordt binnen het onderwijs ingezet op een aanpak om te komen tot andere en/of nieuwe vormen van onderwijs om preventief deze voorziene uitval tegen te gaan, maar ook om curatief voldoende opties te hebben om jongeren na uitval alsnog passend te begeleiden naar een economisch zelfstandige maatschappelijke positie.

Kwetsbare jongeren, jongerenloket onderwijsmaatwerktrajecten

Een goed gekwalificeerde beroepsbevolking vormt de sleutel voor economische ontwikkeling van de regio. Het is daarom belangrijk dat er sprake is van een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt in de regio. Hiervoor is een goede samenwerking tussen de drie o's (overheid, onderwijs en ondernemers) nodig. Hiervoor bestaat echter geen blauwdruk. Per regio en per gemeente zal bekeken moeten worden hoe de match tussen onderwijs en arbeidsmarkt voor alle doelgroepen het best tot stand kan komen.

Specifieke aandacht is hierbij nodig voor de groep **kwetsbare jongeren die uitvallen zonder startkwalificatie**. De startkwalificatie, vastgelegd als een soort minimumeis om de arbeidsmarkt te kunnen betreden, blijkt voor een grote groep jongeren te hoog gegrepen. De hogere exameneisen op het gebied van taal en rekenen vormen voor hen een moeilijk te nemen barrière. Ook het schoolse regime blijkt voor deze jongeren, die meer gebaat zijn bij het praktijkgeoriënteerde leren, een extra hindernis.

De Onderwijsraad maakt in het advies 'Meer kansen voor kwetsbare jongeren' (december 2013) duidelijk dat het hier gaat om een urgent probleem. In het schooljaar 2011-2012 verlieten zo'n 36.000 leerlingen ongediplomeerd de school. Volgens de Onderwijsraad is het voor in ieder geval 1/3 deel hiervan onmogelijk een startkwalificatie te halen. Zij worden veelal niet door het beleid bereikt en vormen een harde kern. Dit aantal zal volgens de raad groeien, omdat:

- er strakkere normen voor taal en rekenen worden gehanteerd;
- er sprake is van ongunstige economische omstandigheden en er daardoor verdringing plaats zal vinden;
- er belangrijke en ingrijpende veranderingen in de zorg en de sociale voorzieningen aanstaande zijn.

De RMO (Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling) zegt in het essay 'Klaar voor de start' (juli 2013) dat we, door het stellen van de startkwalificatie als norm, dit deel van de jongeren diskwalificeren. Vanuit een positieve connota-

tie voor beroepen, waar we achter ons bureau soms al te makkelijk overheen kijken, is het belangrijk om te investeren in het maximaal ontwikkelen van de talenten van jongeren die op het gebied van leren minder makkelijk meekomen. Het is hierbij wel van belang dat deze jongeren in het onderwijsdomein blijven totdat ze geschikt zijn om te functioneren op de (reguliere) arbeidsmarkt. Dit vraagt om een onderwijsdomein dat wordt gekenmerkt door nauwe(re) samenwerking met het bedrijfsleven en om voldoende ruimte op het gebied van specifieke begeleiding. Hier wringt de schoen. Per 1 januari 2015 hebben alleen jongeren die nooit meer kunnen werken nog recht op een Wajong-uitkering en kunnen er geen nieuwe mensen meer instromen in de sociale werkvoorziening (wsw). Gemeenten worden direct verantwoordelijk voor deze doelgroepen, maar worden eveneens geconfronteerd met forse bezuinigingen op

het re-integratiebudget. Vandaar de angst die bij het onderwijsveld heerst dat een kwetsbare groep jongeren over de rand dreigt te vallen en er onvoldoende banen voor jongeren met een lager IQ zullen zijn.

In de regio Flevoland waren er begin 2014 zo'n 1700 werkloze jongeren zonder startkwalificatie, ondanks het gegeven dat het aantal voortijdig schoolverlaters de afgelopen jaren spectaculair gedaald is. **Lelystad telt medio 2014 483 werkzoekende jongeren tot 27 jaar, waarvan 265 zonder startkwalificatie (55%)**. Deze jongeren hebben minder kans op werk, zijn vaker afhankelijk van een uitkering, en scoren hoger in de criminaliteitscijfers. Het erkennen van het gegeven dat er altijd kwetsbare jongeren zullen blijven, niet alleen vanwege cognitieve beperkingen, maar ook door bijvoorbeeld gedragsproblematiek of een problematische thuissituatie, is misschien wel het begin van een oplossing

Wat vinden we daarbij belangrijk?

De arbeidsmarkt- en onderwijsbeleidslijnen moeten op een integrale manier verknoopt worden tot een sluitende aanpak voor jongeren tot 27 jaar, met specifieke aandacht voor de kwetsbare jongeren c.q. de jongeren die geen startkwalificatie kunnen halen.

Hiertoe een voorstel te schrijven op basis waarvan de gemeentelijke dienstverlening en het onderwijsaanbod voor kwetsbare jongeren optimaal (en structureel!) op elkaar aansluiten, zodat er een doorlopende leerlijn ontstaat vanuit het onderwijs naar de arbeidsmarkt. Het algemene doel is dan ook het realiseren van een verlengde schoolperiode, voorafgaand aan en gericht op loonvormende arbeid.

Hiervoor als instrument toe te werken naar een 'loketfunctie' met primair twee doelen:

1. Doorverwijzing naar de meest passende leer- en/of werkomgeving. Het kan hierbij gaan om regulier onderwijs, om speciale voorzieningen, of om een combinatie van leren en werken.
2. Bemiddeling en ondersteuning van korte duur om zo, op basis van diagnose en onderzoek, gezamenlijk te bepalen wat de meest passende route van onderwijs naar arbeidsmarkt is.

Hierbij aanvullend de volgende vraag (inzake doelgroepbepaling) te beantwoorden:

- Te onderzoeken of deze 'loketfunctie' specifiek moet worden ingericht rondom de entreeopleiding en dus voor de doelgroep (a.) kwetsbare jongeren met betrekking tot de overgang van PRO en/of VSO naar MBO, of dat verbreding en verdieping mogelijk is voor twee doelgroepen:
- Kwetsbare jongeren in het regulier voortgezet onderwijs. Het betreft hier potentiële voortijdig schoolverlaters voor wie de overgang van voortgezet onderwijs (vmbo, havo) naar beroepsonderwijs (mbo) problematisch lijkt;

Kwetsbare jongeren die voortijdig schoolverlater zijn.

Het gaat hier om jongeren die reeds uitgevallen zijn, bijvoorbeeld omdat ze overbelast zijn in de zin van een stapeling van factoren die niet (alleen) cognitief van aard zijn.

Op dit moment wordt er in Lelystad ingezet op het jongerenloket. Hierbij willen we een structurele en optimale aansluiting tussen de gemeentelijke dienstverlening en het onderwijsaanbod voor kwetsbare jongeren realiseren.

Twee stromingen jongerenloket

In het jongerenloket onderscheiden we twee stromingen.

1. Jongeren die weer terug kunnen naar onderwijs

Het eerste beeld is dat er een voorziening moet komen op het MBO college Lelystad van de scholen (VO, SO, Pro en MBO) en de gemeente om jongeren niet uit te laten vallen uit het onderwijs (maatwerktrajecten waarbij elkaars expertise wordt benut) en eventueel alsnog wordt teruggeleid naar onderwijs.

2. Jongeren die richting werk moet worden begeleid

Hiervoor denken we aan een voorziening (Entree A, arbeidstrainingscentrum of praktijkcollege) aan het pand aan de Vaartweg, waar nu ook al Pro, SO en het werkbedrijf met elkaar onder één dak zitten.

Bijlage 3 Werkwijze en samenstelling programmateams

Werkwijze

Medio 2014 hebben gesprekken plaatsgevonden met bestuurders en stakeholders uit het onderwijsveld. Uit deze gesprekken zijn de belangrijkste onderwerpen voor het onderwijs gedestilleerd. Op basis hiervan zijn we langs vier programmalijnen gaan werken aan het verder concretiseren van deze onderwerpen. We hebben bijeenkomsten gehouden met mensen uit het onderwijs of die daarbij betrokken zijn, waarbij uitgangspunt is geweest dat iedereen mee mocht praten. We hebben daar waar dat kon aangesloten op al bestaande initiatieven en bijeenkomsten. De resultaten van deze bijeenkomsten zijn gedeeld met de Stuurgroep Talentontwikkeling in november 2014. Vervolgens is per programma een team met de inhoud aan de slag gegaan en heeft concrete acties voor het schooljaar 2015/2016 benoemd, met daaraan gekoppeld de financieringsbehoefte. De afstemming tussen de programma's vindt plaats in een overleg door de programmaleiders. Dit zijn per team een vertegenwoordiger uit het veld en een ambtenaar op het betreffende beleidsterrein.

De Lea met zijn concreet gemaakte acties is opnieuw besproken in de Stuurgroep Talentontwikkeling en daar geacordeerd. Vervolgens zal deze ter kennisname aan het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad worden aangeboden.

In de Lea wordt gesproken over een meetlat. Dit zijn de criteria die waaraan initiatieven zullen worden getoetst bij de vraag of deze kansrijk zijn om voor een bijdrage van uit de Lea-middelen in aanmerking te komen. Deze zullen nog worden benoemd en geconcretiseerd in de programmateams en het afstemmingsoverleg.

Voor het schooljaar 2016/2017 zullen opnieuw de actiepunten en de verdeling van de middelen besproken moeten worden. Hiermee zal in het vierde kwartaal 2015 een aanvang worden gemaakt.

Samenstelling programmateams

Lijn 1: Joke Dekker en Margreet Hellemons	Primaire ontwikkeling van het jonge kind
Joke Dekker	j.a.m.dekker@lelystad.nl
Margreet Hellemons	m.hellemons@skl-kinderopvang.nl
Roelie van Bruggen	Roelievanbruggen@yahoo.com
SKO	Niet vertegenwoordigd
Simone de Vries	s.devries@stichtingschool.nl
Birgit Haanstra	b.haanstra@skl-kinderopvang.nl
Khalid Mouhmouh	k.mouhmouh@hotmail.com
Akke Wiersma	a.wiersma@dekubuslelystad.nl

Lijn 2: Marga Klein Swormink en Gerhard Straatsma	Passend onderwijs - transitie jeugdzorg
Shanna Hakvoort	s.hakvoort@lelystad.nl
Marga Klein-Swormink	mc.kleinswormink@lelystad.nl
Bart Renders	brenders@veteranen.nl
Marga van Amerongen	directie@wsnslelystad.nl
Sharon Stellaard	s.stellaard@vitree.nl
Michel Langereis	M.Langereis@welzijnlelystad.nl
Gerhard Straatsma	gp.straatsma@rietlanden.nl
Hinde Dijkhuis	h.dijkhuis@lelystad.nl
Simone den Hollander	s.hollander@skl-kinderopvang.nl
Peter Nooitgedagt	p.nooitgedagt@eduvier.nl
Jord Besteman	j.besteman@rocvf.nl
Trudy Wilcke	t.wilcke@ggdflevoland.nl
Stichting School	afgezegd
Machiel Oostwouder	m.oostwouder@groenhorst.nl

Lijn 3: Fred Nilsen en Ben Vermeer	Aansluiting onderwijs - arbeidsmarkt
Ben Vermeer	vermeerb@rocfevoland.nl
Filip-Wim Lindeman	fw.lindeman@isg-arcus.nl
Marjan Verbraak	m.verbraakkoenders@rocvf.nl
Hinde Dijkhuis	h.dijkhuis@leystad.nl
Marieke Velthuis	m.velthuis@windesheimfevoland.nl
Joop Aalbers	jh.aalbers@stichtingschool.nl
Ingrid Bruin	lc.bruin@leystad.nl
Fred Nilsen	f.nilsen@leystad.nl
Harm ten Cate	h.tencate@desteiger.nl
Albert Albersen	a.j.albersen@groenhorstcollege.nl
Marjan Verbraak	m.verbraakkoenders@rocvf.nl
Anneke Goudswaard	Via F. Nilsen
Marcel van Dongen	m.vandongen@sportbedrijf.nl
Gerry van Vliet	g.v.vliet@stichtingschool.nl

Lijn 4: Fred Nilsen en Laurens van Tilburg	21^e - eeuwse vaardigheden
Laurens van Tilburg	l.v.tilburg@stichtingschool.nl
Aletta Bijsterveld	a.bijsterveld@rocvf.nl
Bob Huijssoon	b.huijssoon@rietlanden.nl
Margreet Hellemons	m.hellemons@skl-kinderopvang.nl
Hanno van Keulen	h.van.keulen@windesheimfevoland.nl
Maroeska Buter	M.Buter@groenhorst.nl
Jannie Wolters	j.wolters@stichtingschool.nl
Fred Nilsen	F.nilsen@leystad.nl
Ingrid Bruin	lc.bruin@leystad.nl
Gerty van Deurzen	g.v.deursen@dekubusleystad.nl
Monique Oude Reimer	m.oudereimer@stichtingschool.nl
Simone de Vries	s.devries@stichtingschool.nl
Dennis van den Belt	d.v.belt@stichtingschool.nl
Caroline de Haas	cdhaas@sgl.nl